

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЗАХОДІВ ІЗ ЗАПОБІГАННЯ ПОШИРЕННЮ COVID-19 НА РОБОЧИХ МІСЦЯХ, В УСТАНОВАХ ТА НА ВИРОБНИЦТВІ

(Матеріали семінару для правових інспекторів, технічних інспекторів праці та інших представників з питань охорони праці членських організацій Федерації профспілок України)

МГО «Соціальні ініціативи з охорони праці та здоров'я» (LHSI)

Федерація професійних спілок України (ФПУ)

Авторка:

Тетяна Горюн – завідувачка відділу технічної інспекції праці Департаменту охорони праці апарату Федерації профспілок України

Рецензентка:

Наталія Лук'янова – кандидатка політичних наук, національна експертка з питань захисту прав в сфері охорони здоров'я та соціального захисту, співзасновниця Громадської організації «Соціальні ініціативи з охорони праці та здоров'я» (LHSI)

Посібник «Рекомендації щодо запровадження заходів із запобігання поширенню COVID-19 на робочих місцях, в установах та на виробництві» впроваджується МГО «Соціальні ініціативи з охорони праці та здоров'я» в рамках спільної гуманітарної ініціативи «Людяність та взаємодопомога» Міжнародного фонду «Відродження» і Представництва Європейського Союзу в Україні.

Літературний редактор – Олена Кісліцина
Київ, 2021 р.

©МГО «Соціальні ініціативи з охорони праці та здоров'я» (LHSI)

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Інформація про коронавірус та можливі шляхи інфікування.....	5
2. Зобов'язання роботодавця щодо створення безпечних і здорових умов праці, запровадження заходів із запобігання поширенню коронавірусної хвороби COVID-19 на робочих місцях.....	7
3. Рекомендації щодо захисту працівників, які переведені на дистанційну форму роботи, від інфікування коронавірусом.....	9
4. Рекомендації щодо захисту працівників, які під час карантину перебувають на робочих місцях, від інфікування коронавірусом та недопущення поширення коронавірусної хвороби COVID-19.....	9
5. Рекомендації для роботодавців щодо проведення дезінфекційних заходів з метою недопущення випадків захворювання на COVID-19 на робочих місцях.....	11
6. Заходи із захисту медичних та інших працівників, які допомагають пацієнтам з COVID-19.....	12
7. Рекомендації для роботодавця щодо підготовки працівника до відрядження або подорожі у разі необхідності, якщо це дозволено в умовах карантину.....	14
8. Як діяти, якщо у вашій організації є хворий на COVID-19?.....	14
9. Дії роботодавця у випадках інфікування коронавірусною хворобою медичних та інших працівників, що пов'язані з виконанням професійних обов'язків в умовах підвищеного ризику зараження на COVID-19.....	15
10. Відповідальність за порушення правил карантину, санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним хворобам.....	17
11. Рекомендації щодо основних дій профспілок із захисту безпеки і здоров'я працівників під час карантину та запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби COVID-19.....	19
12. Інформаційний лист щодо COVID-19 (за інформацією ВОЗ).....	20
13. Інформаційний лист щодо COVID-19 в Україні.....	22
14. Зразки нормативних актів, що мають бути розроблені і діяти на підприємстві для запобігання захворюванню працівників на COVID-19	26
15. Чек-лист для здійснення профспілкового контролю за належним захистом життя і здоров'я працівників під час проведення профілактичних та протиепідемічних заходів із запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби COVID-19.....	38
16. Зразки листівок.....	42
17. Корисні контакти та посилання.....	45
Перелік використаних джерел.....	47

ВСТУП

Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) оголосила гостре респіраторне захворювання COVID-19, спричинене коронавірусом SARS-CoV-2, пандемією, спалах якої став глобальною надзвичайною ситуацією.

Атака нового коронавірусу – випробування не лише людського імунітету, а й здатності швидко організувати захисні заходи. Так, через загрозу поширення COVID-19, 12 березня 2020 року в Україні було оголошено загальнонаціональний карантин. Від 13 листопада 2020 року на всій території України діють карантинні обмеження, що відповідають «помаранчевому» рівню епідемічної небезпеки. На період 8–24 січня 2021 року вже чинний карантин було посилено. 25 січня Україна повернулася до звичних обмежень, що триватимуть до 28 лютого, або Урядом буде прийнято інше рішення, зокрема щодо продовження чи скасування карантинного режиму залежно від епідемічної ситуації в країні.

Згідно із статтею 1 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» від 06.04.2000 № 1645-III, **карантин** – це адміністративні та медико-санітарні заходи, що застосовуються для запобігання поширенню особливо небезпечних інфекційних хвороб. Карантин встановлюється на період, необхідний для ліквідації епідемії чи спалаху особливо небезпечної інфекційної хвороби. На цей період можуть змінюватися режими роботи підприємств, установ, організацій, вноситися інші необхідні зміни щодо умов їх виробничої та іншої діяльності.

У кількох областях України запроваджено режим надзвичайної ситуації.

Надзвичайна ситуація – обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності (пп. 24 п. 1 ст. 2 КЦЗУ).

Усі верстви нашого суспільства мають долучитись до профілактичних заходів, аби зупинити поширення цієї хвороби.

У своїй Заяві «Про кризу COVID-19 і колективну відповідь нації» Міжнародна організація праці (МОП) зазначила: «Це криза здоров'я, економічної та соціальної сфери, яка вимагає багаторівневої протидії від усіх верств нашого суспільства. Наслідки цієї пандемії будуть затяжними...» Настав час колективних та невідкладних дій»

(детальніше із Завою МОП можна ознайомитися за посиланням: <https://fpsu.org.ua/images/images/2020/May/260520/Заява>).

Загальнонаціональний карантин та пов'язані з ним обмежувальні заходи стали справжнім викликом як для роботодавців, так і працівників та їх представників – профспілок та їх об'єднань. У цей складний час профспілки можуть не тільки допомогти зупинити поширення вірусу, а й захистити свої та права працівників на безпечні і здорові умови праці. Для цього необхідні знання законодавства та володіння відповідним інструментарієм і навичками.

Федерація профспілок України рекомендує своїм членським організаціям здійснювати систематичний моніторинг та громадський контроль за дотриманням роботодавцем не лише законодавства про охорону праці, а й за належним проведенням профілактичних та протиепідемічних заходів, забезпеченням працівників засобами індивідуального захисту (ЗІЗ), антисептичними та дезінфікуючими засобами тощо.

У посібнику представлено, зокрема, рекомендації для роботодавців щодо запровадження заходів із запобігання поширенню COVID-19 на робочих місцях, рекомендації щодо основних дій профспілок із захисту безпеки і здоров'я працівників під час карантину та запобігання поширенню коронавірусної хвороби COVID-19, а також інші корисні поради та посилання. Окрім цього, розміщено рекомендації щодо проведення профілактичних та протиепідемічних заходів на підприємствах, робочих місцях, розроблені фахівцями ФПУ за матеріалами МОЗ, ВООЗ та Держпраці, інших міжнародних та національних інституцій.

Під час здійснення громадського контролю профспілок за проведенням роботодавцями профілактичних та протиепідемічних заходів рекомендовано користуватись чек-листом, розробленим фахівцями департаменту охорони праці апарату ФПУ (за зразком анкети Елмері, фінського досвіду щодо оцінки безпеки робочих місць), що також розміщений у посібнику.

1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОРОНАВІРУС ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ІНФІКУВАННЯ

Основні дані про коронавірус за інформацією ВООЗ та МОЗ

(детальніше – на сайті МОЗ: <https://covid19.gov.ua/>)

Назва вірусу	2019-nCoV (або SARS-CoV-2)
Назва хвороби	COVID-19
Шляхи передачі	Наразі відомо, що COVID-19 передається краплинним та контактним шляхами
Інкубаційний період	2–14 днів
Вакцина	Наразі існує в декількох країнах або проходить тестування і випробування, але поки не зареєстрована в Україні
Лікування	Симптоматичне
Симптоми	Гарячка, кашель, ускладнене дихання

Як відбувається зараження та хто у зоні ризику?

Наразі відомо, що COVID-19 передається краплинним та контактним шляхами. Вірус не циркулює у повітрі, а передається від людини до людини. Вірус не здатний переміщатись на далекі відстані. Він є тільки в крапельках, які людина видихає під час кашлю чи чхання.

Відстань – це гарантія безпеки. Це фактор переривання епідемічного ланцюга. Тому заразитись неможливо навіть від інфікованої людини, якщо ви знаходитесь на **відстані понад 1,5 м**. Найчастіше вірус потрапляє на слизові оболонки носа, очей через руки або інші предмети (хустинку, рукавиці) після торкання до об'єктів (тварин, м'яса, риби, дверних ручок, поручнів), забруднених виділеннями з дихальним шляхів хворого чи інфікованого.

Щоразу, коли хвора людина або носій захворювання з COVID-19 кашляє або видихає, виділяються краплі зараженої рідини. Більшість із них потрапляють у навколишнє середовище, на поверхні й предмети, наприклад на комп'ютерний або обідній стіл, монітор, телефон тощо.

Скільки вірус живе на поверхнях? Чим можна вбити вірус?

Вірус може зберігати життєздатність на поверхнях від 3 годин до декількох днів. Конкретні терміни залежать від низки умов. Наприклад, тип поверхні, температура і вологість навколишнього середовища. **Тому важливо дезінфікувати поверхні, ручки дверей, техніку тощо.**

Заразитись можуть люди будь-якого віку, тому всі мають дотримуватись заходів захисту від вірусу. Літні люди та хворі на хронічні захворювання перебувають в зоні підвищеного ризику.

Люди можуть інфікуватися в таких випадках:

- торкаючись забруднених поверхонь чи предметів, а потім торкаючись очей, носа або рота;
- повітряно-крапельним шляхом від хворого на COVID-19, перебуваючи на відстані 1 м від інфікованої особи.

Симптоми COVID-19

Перебіг захворювання варіює від легкого, що потребує лише ізоляції хворого, до тяжкого, коли хворого необхідно лікувати у відділенні реанімації та інтенсивної терапії. Насторожує той факт, що існують випадки безсимптомного «носіїства» коронавірусу. Тобто є люди (особливо діти), які є його носіями, але самі вони не хворіють. Це створює можливість для тривалої циркуляції вірусу серед людей і загрожує новими спалахами епідемії.

В інфікованої коронавірусом людини розвивається респіраторне захворювання різної тяжкості з такими симптомами:

- а) кашель
- б) біль у суглобах та м'язах
- в) гарячка
- г) втрата смаку
- г) ускладнене дихання

Більшість осіб, які інфіковані COVID-19, відчувають легкі симптоми хвороби та з часом одужують. Однак перебіг хвороби може бути більш тяжким та супроводжуватися ускладненнями, такими як пневмонія або інсульт. Такі хворі потребують термінової госпіталізації.

Міністерство охорони здоров'я гарантує лікування хворих на COVID-19 коштом держави.

Як захиститися від вірусних інфекцій (за рекомендаціями МОЗ)?

- Зміцнюйте імунітет та стежте за самопочуттям. Дбайте про повноцінне харчування, здоровий сон, водний баланс організму, виконуйте фізичні вправи.
- За перших симптомів звертайтеся до лікаря. У разі появи перших симптомів ГРВІ невідкладно зверніться до свого сімейного лікаря.
- Мийте часто руки з милом упродовж 20 секунд або користуйтеся антисептиком, вміст спирту в якому не повинен бути менше 60–80%.
- Уникайте контакту з людьми із симптомами ГРВІ, з тими, хто має симптоми застуди. Витримуйте мінімальну дистанцію – 1,5 м.
- Уникайте дотиків до свого обличчя. Не торкайтеся брудними руками своїх очей, носа та рота.
- Термічно обробляйте продукти. Не їжте сирі м'ясо, м'ясні субпродукти та яйця.

2. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ РОБОТОДАВЦЯ ЩОДО СТВОРЕННЯ БЕЗПЕЧНИХ І ЗДОРОВИХ УМОВ ПРАЦІ, ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЗАХОДІВ ІЗ ЗАПОБІГАННЯ ПОШИРЕННЮ КОРОНАВІРУСНОЇ ХВОРОБИ COVID-19 НА РОБОЧИХ МІСЦЯХ

Завдання та обов'язок роботодавця – створити належні, безпечні і здорові умови праці. За це він несе повну відповідальність згідно з чинним Законом України «Про охорону праці».

У період запровадження в Україні карантину роботодавець, крім дотримання вимог законодавства про охорону праці, повинен ще додатково забезпечити захист життя і здоров'я працівників, запровадити заходи із запобігання поширенню COVID-19 на робочих місцях, постійно інформувати працівників щодо ризиків інфікування, а також виконувати норми таких НПА:

- Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб»;
- Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» № 530-ІХ від 17.03.2020 (із змінами, внесеними згідно із законами № 540-ІХ від 30.03.2020 та № 553-ІХ від 13.04.2020) (далі – спеціальний закон);
- Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» № 1000-ІХ від 06.11.2020;
- постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 року № 641 «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (із змінами);
- рішень Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій (далі – Державна комісія ТЕБ і НС);
- рішень регіональних постійних комісій з питань ТЕБ і НС місцевих державних адміністрацій та міських рад;
- рекомендацій ВООЗ, МОЗ, Головного санітарного лікаря України, Центру громадського здоров'я, Держпраці тощо.

Зокрема, за спеціальним законом та за рішеннями міських комісій з питань ТЕБ і НС, надано доручення керівникам установ, організацій та підприємств всіх форм власності:

- за можливості, запровадити дистанційний режим роботи для свої працівників,
- у разі неможливості запровадження дистанційного режиму роботи або обмеження такої можливості – забезпечити організацію і контроль за своєчасним та повним проведенням профілактичних і протиепідемічних заходів на підприємствах, робочих місцях тощо.

Тобто **повну відповідальність** щодо забезпечення, організації і контролю за своєчасним і повним проведенням профілактичних та протиепідемічних заходів на підприємствах, робочих місцях, забезпечення працівників ЗІЗ, антисептичними та дезінфікуючими засобами **несе безпосередньо роботодавець**.

Працівники не повинні нести жодних витрат для свого захисту від шкідливих факторів на робочих місцях та під час протиепідемічних заходів!

Наприклад, розглянемо вимоги щодо протиепідемічних заходів до роботодавців (суб'єктів господарювання), встановлені **по Києву** рішенням Постійної комісії з питань ТЕБ і

НС Київської місцевої державної адміністрації¹. Так, суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність у столиці, **зобов'язані**:

- проводити щоденний інструктаж для працівників щодо запобігання поширенню коронавірусної інфекції COVID-19, дотримання правил респіраторної гігієни та протиепідемічних заходів;
- допускати до роботи працівників за умови наявності в них вдягнених ЗІЗ, зокрема респіратора чи захисної маски, у тому числі виготовлених самостійно, одноразових рукавичок;
- забезпечити проведення щоденної термометрії всіх працівників, із внесенням відповідних результатів до оформлених на кожного працівника листків термометрії;
- забезпечити всіх працівників ЗІЗ із розрахунку одна захисна маска на 3 години роботи; одноразові рукавички необхідно змінювати після кожної дії (виробничого процесу), що не пов'язані між собою;
- мати запас ЗІЗ із розрахунку на наступні 5 робочих днів, зокрема на одну робочу зміну – безпосередньо на робочому місці працівника;
- організувати централізований збір використаних ЗІЗ, паперових серветок в окремі контейнери (урни) з кришками та одноразовими поліетиленовими пакетами;
- провести навчання для працівників, як вдягати, використовувати, знімати та утилізувати ЗІЗ; встановити контроль за дотриманням цих вимог;
- забезпечити медпункти (за наявності) необхідними засобами та обладнанням: термометрами, бактерицидними випромінювачами, дезінфекційними та антисептичними засобами, засобами особистої гігієни й індивідуального захисту тощо;
- виконувати інші обов'язки, передбачені розпорядженням.

Крім того, рекомендації щодо виконання відповідних обов'язків для керівників підприємств щодо проведення таких профілактичних та протиепідемічних заходів розміщено на офіційному сайті Міністерства охорони здоров'я України: <https://moz.gov.ua/koronavirus-2019-ncov>.

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» визначено, що на період встановлення карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), роботодавець може доручити працівнику, в тому числі державному службовцю, службовцю органу місцевого самоврядування, виконувати протягом певного періоду роботу, визначену трудовим договором, вдома, а також надавати працівнику, в тому числі державному службовцю, службовцю органу місцевого самоврядування, за його згодою відпустку.

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» внесено зміни до Кодексу законів про працю України (КЗпП) щодо можливості виконання працівником роботи дистанційно та гнучкого режиму роботи.

Отже, всім роботодавцям незалежно від форми власності на державному рівні створено умови для максимального забезпечення та використання дистанційної форми праці та (або) гнучкого режиму робочого часу (в тому числі для зменшення скупчення людей), запровадження режиму роботи на умовах скороченого та неповного робочого часу, з урахуванням вимог, визначених законодавством.

---

¹ Розпорядження керівника робіт із ліквідації наслідків надзвичайної ситуації «Про внесення змін до розпорядження керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації регіонального рівня, яка відноситься до категорії «Медико-біологічні НС», код 20713 «Надзвичайна ситуація, пов'язана з епідемічним спалахом небезпечних інфекційних хвороб» від 23 травня 2020 року № 47» від 01.07.2020 № 62.

Головний санітарний лікар України постановою від 09.05.2020 № 16 затвердив Тимчасові рекомендації щодо організації протиепідемічних заходів при здійсненні дозволених видів діяльності, які передбачають приймання відвідувачів у офісних приміщеннях в період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19).

Крім того, Бюро МОП з питань діяльності організацій роботодавців розробило **Шестиетапний план забезпечення безперервної діяльності малих та середніх підприємств (МСП) в умовах кризи, пов'язаної з COVID-19.**

Цей документ призначений для надання підтримки малим та середнім підприємствам (МСП) під час кризи, пов'язаної з COVID-19. Переважно, це передбачає розробку індивідуальних планів забезпечення безперервної діяльності для підприємств.

Документ надає можливість:

1. Оцінити рівень ризику та вразливості підприємства.
2. Розробити ефективну систему реагування на ризики та надзвичайні ситуації для підприємства.

(Ознайомитись з відповідним планом можна на сайті ФПУ за посиланням:

<https://fpsu.org.ua/images/images/2020/May/260520/>

Відео, плакати та інформацію про те, як запобігти COVID-19 на роботі, можна знайти на сайті МОЗ за посиланням:

https://drive.google.com/drive/folders/1_zhh97mtj2Y7I7238fQim0Uc4p1Kx_KN).

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ПЕРЕВЕДЕНІ НА ДИСТАНЦІЙНУ ФОРМУ РОБОТИ, ВІД ІНФІКУВАННЯ КОРОНАВІРУСОМ

1. Зберегти зв'язок працівника з робочим місцем за допомогою засобів мобільного зв'язку телефоном, через мережу Інтернет, електронної пошти, та створення відповідної групи у вайбері тощо.

2. Забезпечити можливість інформування працівників про:

– заходи безпеки під час роботи вдома (організація робочого місця, дезінфекція, миття рук тощо);

– заходи безпеки під час перебування на вулиці (бажано обмежити), в магазині, аптеці, громадському транспорті тощо (застосування масок, дезінфекційних засобів, дотримання безпечної відстані між людьми понад 1,5 м, обмеження кількості пасажирів у транспорті тощо).

Аби дистанційна робота була безпечною і продуктивною, роботодавцю необхідно підготувати наказ про введення в дію Інструкції з охорони праці під час дистанційної (надомної) роботи в умовах карантину (зразок інструкції з охорони праці під час дистанційної (надомної) роботи в умовах карантину наведено у додатку 4 до розділу 16).

4. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ ПЕРЕБУВАЮТЬ НА РОБОЧИХ МІСЦЯХ, ВІД ІНФІКУВАННЯ КОРОНАВІРУСОМ ТА НЕДОПУЩЕННЯ ПОШИРЕННЯ КОРОНАВІРУСНОЇ ХВОРОБИ COVID-19

Своєчасно запроваджені профілактичні заходи допоможуть зменшити кількість втрачених робочих днів та зупинити або сповільнити поширення COVID-19. Отже, передусім потрібно переконатися, що робочі місця ваших працівників безпечні, чисті та гігієнічні.

Під час розроблення **Плану профілактичних заходів щодо запобігання захворюванню на COVID-19 працівників** слід використати Тимчасові рекомендації щодо організації протиепідемічних заходів при здійсненні дозволених видів діяльності, які передбачають приймання відвідувачів у офісних приміщеннях в період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), затверджені постановою Головного санітарного лікаря України від 09.05.2020 № 16.

Заходи, що допоможуть убезпечити працівників від зараження коронавірусом:

- розробити План профілактичних заходів щодо запобігання захворюванню на COVID-19 працівників відповідно до специфіки вашої установи або підприємства, ознайомити з ним усіх працівників, відповісти на запитання, роздати флаєри тощо (зразок Плану наведено у додатку 2 до розділу 16);

- організувати безпечну доставку працівників до робочих місць автотранспортом установи або підприємства з обов'язковим використанням працівниками засобів захисту та дезінфекції під час подорожі;

- щоденно проводити дезінфекцію транспортного засобу;

- поінформувати працівників щодо дотримання карантинних правил, зокрема дотримання соціальної дистанції, використання засобів захисту, дезінфекції тощо під час поїздок у громадському транспорті;

- розробити та затвердити Інструкцію з охорони праці для запобігання поширенню COVID-19 на робочих місцях в умовах карантину, провести інструктаж та здійснювати контроль за її виконанням (зразок Інструкції наведено у додатку 5 до розділу 16);

- запровадити щоденну перевірку температури у працівників (температурний скринінг), а для цього, у разі відсутності штатного медика, призначити відповідальну особу, з документальною фіксацією результатів;

- не допускати випадків скупчення людей (не більше 10 осіб) (максимально припустима кількість осіб може змінюватися залежно від епідемічної ситуації та рішень місцевої влади);

- забезпечити відстань між працівниками не менш ніж 1,5 м;

- щоденно інформувати працівників про поширення коронавірусу (інформацію про це можна знайти на офіційному сайті МОЗ);

- забезпечити працівників ЗІЗ відповідно до вимог законодавства про охорону праці та додатково засобами, передбаченими у складі профілактичних та протиепідемічних заходів, зокрема засобами гігієни, захисними масками, рукавичками, та засобами дезінфекції (інформацію та рекомендації, як правильно носити медичну маску та рукавички тощо, можна знайти на сайті МОЗ або Центру громадського здоров'я);

- проводити тренінги щодо використання ЗІЗ, терміну придатності та утилізації (МОЗ розроблено рекомендації, що робити з використаними медичними масками та рукавичками; рекомендації щодо утилізації використаних рукавичок та масок у домогосподарствах розроблено Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України).

- забезпечити регулярне очищення або протирання поверхні робочого місця дезінфекційними засобами (наприклад, моніторів, телефонів, клавіатур, стільців, дверних ручок тощо), оскільки бруд на поверхнях, до яких торкаються співробітники та відвідувачі, є одним із основних джерел поширення COVID-19;

- забезпечити офісне приміщення предметами індивідуального одноразового використання: посудом, серветками тощо;

- сприяти регулярному та ретельному миттю рук працівниками, підрядниками і замовниками (споживачами). Працівники мають обробляти руки дезінфекційними спиртотмісними засобами або мити їх з милом не менше 20 секунд;

- розмістити диспенсери з дезінфекційними засобами в помітних місцях та подбати про їх регулярне наповнення;
- надрукувати постери про необхідність часто й ретельно мити руки та інші заходи захисту від інфікування, які розвісити на території підприємства;
- запровадити чіткий режим провітрювання та прибирання робочих приміщень з використанням засобів дезінфекції. Прибиральниць слід проінструктувати про заходи безпеки під час використання засобів дезінфекції;
- передбачити заходи та дії у разі виявлення у працівника підвищеної температури, ознак респіраторних захворювань (нежитю, кашлю, утруднення дихання тощо), організувати, у разі потреби, безпечну доставку працівника до медичного закладу або викликати швидку допомогу. Працівники, які мають симптоми гострих респіраторних захворювань, мають поінформувати свого керівника і залишитися вдома. У разі виходу на роботу співробітників, у яких виявлено гострі респіраторні захворювання, їх слід відокремити від інших працівників та негайно відіслати додому. Під час кашлю або чхання такі працівники мають прикривати ніс і рот тканиною або згином ліктя;
- розмістити на території підприємства плакати, що заохочують працівників залишатися вдома під час хвороби.

5. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ РОБОТОДАВЦІВ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ ДЕЗІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХОДІВ З МЕТОЮ НЕДОПУЩЕННЯ ВИПАДКІВ ЗАХВОРЮВАННЯ НА COVID-19 НА РОБОЧИХ МІСЦЯХ

Дезінфекція робочої зони виконує одну з найважливіших функцій у профілактиці інфекційних захворювань серед працівників. Від якості дезінфекційних заходів, проведених на робочих місцях, залежить здоров'я і життя працівників.

Дезінфекція – це комплекс заходів, спрямованих на знищення збудників інфекційних захворювань на об'єктах навколишнього середовища з метою розриву механізму передачі інфекцій, тобто на шляхах їх передачі від джерела інфекції до чутливого організму.

Одним із головних чинників передачі збудників інфекційних захворювань вважаються об'єкти навколишнього середовища, на яких можливе їх тривале виживання й накопичення. Для того, щоб розірвати механізм передачі інфекцій, всі потенційно заражені об'єкти навколишнього середовища мають підлягати якісному очищенню та дезінфекції.

З метою недопущення поширення випадків COVID-19 на робочих місцях необхідно проводити профілактичну дезінфекцію робочої зони.

Профілактична дезінфекція на робочих місцях

Профілактична дезінфекція проводиться систематично в місцях імовірної присутності джерела збудника інфекції – хворого або «здорового» носія (лікувально-профілактичні установи, харчові виробничі підприємства, готелі, сауни, басейни, заклади громадського харчування, перукарні тощо). Така процедура допомагає запобігти поширенню й накопиченню збудника захворювання в навколишньому середовищі. Її потрібно проводити в місцях загального користування, на об'єктах торгівлі харчовими продуктами, в транспорті та інших місцях.

Для профілактичної дезінфекції використовуються фізичні та хімічні методи. До фізичних методів належить механічне усунення збудників інфекційних хвороб. Вологе прибирання, провітрювання приміщень є найбільш простим та доступним способом запобігання та поширення інфекційних хвороб,

Хімічну дезінфекцію здійснюють дезінфекційними засобами, що згубно діють на збудників інфекційних хвороб.

Дезінфекційні засоби – це спеціальні препарати, призначені для знищення різних збудників інфекційних хвороб, які пройшли державну реєстрацію в Україні та мають відповідне свідоцтво.

Варто зазначити, що такі засоби, як «Білизна», «Доместос» та їм подібні, є миючими, а не дезінфікуючими і призначені для використання в домашніх умовах. В організованих колективах та місцях масового перебування людей, де є загроза одночасного їх інфікування, необхідне застосування більш дієвих дезінфікуючих засобів.

При виборі дезінфектантів для проведення дезінфекційних заходів з метою недопущення поширення випадків COVID-19 варто надати перевагу засобам, в інструкції до використання яких передбачено знезараження вірусних агентів. Крім того, рекомендується обирати препарати, які не пошкоджують об'єкти обробки, не мають різкого запаху, є безпечними для користувачів і навколишнього середовища, прості в приготуванні робочих розчинів тощо.

При проведенні профілактичної дезінфекції, зокрема в офісних приміщеннях, деззасобами обов'язково мають оброблятися поверхні, до яких часто торкається багато людей (ручки дверей, спинки стільців, ручки на дверцятах холодильника, стаціонарні телефони та інші предмети спільного користування).

У торгових центрах, супермаркетах, на вокзалах, автостанціях та в інших місцях масового скупчення людей проводиться вологе прибирання всіх приміщень з використанням дезінфекційних засобів не менше 3 разів за зміну з ретельним провітрюванням.

У транспортних засобах дезінфекційну обробку слід проводити після закінчення робочої зміни і висадки пасажирів, а протягом дня проводити вологе прибирання транспортного засобу. Дезінфекції підлягають: підлога, двері, поруччя, сидіння, кабіна водія. Дезінфекцію здійснюють протиранням або зрошенням (гідропульт або розпилювач рідини). Норми витрат робочого розчину на 1 кв. м містяться в інструкціях до препаратів. Після закінчення дезінфекційної експозиції (витримки) транспортний засіб потрібно провітрити 15 хвилин та ретельно промити водою до зникнення запаху деззасобу.

Персонал, який виконує роботи із застосуванням робочих розчинів деззасобів, має бути забезпечений індивідуальними засобами захисту: халат, косинка/шапочка, одноразові гумові рукавички, респіратор, взуття, що підлягає дезінфекції. Після проведення дезінфекції необхідно зняти гумові рукавички й обробити руки спиртовим антисептиком.

Водіїв транспортних засобів та кондукторів необхідно забезпечити респіраторами та спиртовим антисептиком на зміну (до 12 годин).

Керівники автотранспортних підприємств своїм наказом повинні призначити відповідальних за проведення вологого прибирання приміщень та дезінфекції автотранспорту.

6. ЗАХОДИ ІЗ ЗАХИСТУ МЕДИЧНИХ ТА ІНШИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ДОПОМАГАЮТЬ ПАЦІЄНТАМ З COVID-19

Щодня перед медичним персоналом і працівниками соціальних служб постають запитання:

- Які засоби індивідуального захисту обрати?
- У якій послідовності, якими методами, як часто слід очищати і дезінфікувати поверхні в закладі охорони здоров'я?
- Яких пацієнтів потрібно ізолювати і на який термін?

• Як транспортувати пацієнта з підтвердженою чи підозрюваною інфекційною патологією?

Усе більше медзакладів та закладів соцзахисту долучаються до прийому та лікування пацієнтів з COVID-19.

Для систематизації підходів до профілактики інфекцій у закладах охорони здоров'я та соціального захисту Міністерство охорони здоров'я України затвердило заходи і засоби щодо попередження інфікування під час догляду за пацієнтами. До розроблення наказу долучилися й експерти Центру громадського здоров'я (з повним текстом наказу МОЗ України від 03.08.2020 № 1777 «Про затвердження Заходів та Засобів щодо попередження інфікування при проведенні догляду за пацієнтами» можна ознайомитися за посиланням:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1110-20#Text>).

Заходи є обов'язковими для всіх закладів охорони здоров'я і установ/закладів надання соціальних послуг/соціального захисту населення усіх форм власності, незалежно від їх відомчого підпорядкування. Виконання цих заходів у закладі охорони здоров'я покладається на його керівника, у структурних підрозділах – на керівника комісії з інфекційного контролю, а в закладі надання соціальних послуг – на директора.

В умовах пандемії COVID-19 і сезону гострих респіраторних вірусних захворювань такі заходи захисту набувають особливого значення.

У процесі підготовки та реагування на пандемію керівникам і персоналу таких закладів важливо правильно організувати свою роботу.

Центр громадського здоров'я розробив чек-листи для підготовки закладів до прийому пацієнтів з COVID-19:

- Готовність закладу охорони здоров'я до надання медичної допомоги пацієнтам з коронавірусною хворобою (COVID-19)
- Готовність закладу соціального захисту до реагування на пандемію коронавірусної хвороби (COVID-19)

Ці чек-листи розроблено на основі положень чинних нормативно-правових актів:

- Стандарти медичної допомоги «Коронавірусна хвороба (COVID-19)»
- Державні санітарно-епідемічні правила й норми щодо поводження з медичними відходами
  - Інструкція зі збору, сортування, транспортування, зберігання, дезінфекції та прання білизни в закладах охорони здоров'я
  - Державні санітарні норми та правила «Дезінфекція, передстерилізаційне очищення та стерилізація медичних виробів у закладах охорони здоров'я».

Перелік заходів для здійснення ефективного інфекційного контролю та роз'яснення вимог, що містяться в чек-листах, допоможуть:

- знизити ризики інфікування працівників та перехресного інфікування серед пацієнтів;
- раціоналізувати використання засобів індивідуального захисту;
- підготувати стаціонарні заклади охорони здоров'я до прийняття планових пацієнтів.

(Завантажити чек-листи можна за посиланням: <https://bit.ly/367jl66>).

Пам'ятайте: лише здорові медичні працівники зможуть надавати якісну та своєчасну медичну допомогу пацієнтам. Бережіть себе та колег!

Разом з тим, Державною службою України з питань праці розроблено Методичні рекомендації щодо безпечної експлуатації кисневих балонів та систем трубопроводів з киснем, які використовуються у закладах охорони здоров'я

(<https://dsp.gov.ua/faq/metodychni-rekomendatsii-shchodo-bezpechnoi-ekspluatatsii-kysnevyykh-baloniv-ta-system-truboprovodiv-z-kysnem/>).

7. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ РОБОТОДАВЦЯ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКА ДО ВІДРЯДЖЕННЯ АБО ПОДОРОЖІ У РАЗІ НЕОБХІДНОСТІ, ЯКЩО ЦЕ ДОЗВОЛЕНО В УМОВАХ КАРАНТИНУ

Перед поїздкою (відрядженням)

Порадьте працівникам та підрядникам перед поїздкою у відрядження отримати загальнонаціональні (загальнодержавні) рекомендації щодо протидії поширенню COVID-19.

Переконайтеся, що ваша організація, співробітники організації мають актуальну інформацію про райони з найбільшими спалахами COVID-19.

На основі актуальної інформації ваша організація повинна здійснити оцінку переваг та ризиків, що пов'язані з майбутніми відрядженнями ваших працівників.

Намагайтесь не відправляти у відрядження працівників, які належать до категорії найбільш уразливих, в райони, де спостерігаються спалахи коронавірусної хвороби. Йдеться про осіб літнього віку, хворих на цукровий діабет, працівників із захворюванням серця, легенів тощо.

Переконайтеся, що всі особи, котрі подорожують у регіони, що повідомляють про COVID-19, знають про профілактичні заходи від кваліфікованих медичних працівників.

Розгляньте питання про видачу таким працівників невеликих пляшечок (до 100 мл) дезінфекційних засобів для рук на основі спирту. Це сприятиме регулярному очищенню рук у дорозі.

Під час поїздки (відрядження)

Заохочуйте працівників регулярно мити руки та триматися на відстані не менше 1 м від людей, які кашляють або чхають. Упевніться, що працівники знають, як діяти та до кого звертатися, якщо їм стане погано під час подорожі.

Нагадайте працівникам про необхідність дотримуватися інструкцій місцевих органів влади під час перебування за кордоном. Наприклад, якщо місцеві органи влади вказали кудись не їхати, працівники повинні виконати цю вказівку.

Після поїздки (відрядження)

Працівники, які повернулися з району, де є багато інфікованих на COVID-19, повинні спостерігати за своїм станом протягом 14 днів, зокрема вимірювати температуру тіла двічі на день. Якщо у них навіть м'який кашель або не дуже висока температура (37,3 °C і більше), вони повинні залишатися вдома й самоізолюватися. Це означає уникати близького контакту (1 м або ближче) з іншими людьми, зокрема з членами родини. Такі особи також повинні зателефонувати до закладу охорони здоров'я або місцевого управління охорони здоров'я та надати їм детальну інформацію про свій стан здоров'я і недавні подорожі.

8. ЯК ДІЯТИ, ЯКЩО У ВАШІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ Є ХВОРИЙ НА COVID-19?

Подумайте, як визначити працівників, які можуть перебувати в зоні ризику, та підтримайте їх. Не допускайте випадків стигматизації та дискримінації на робочих місцях.

У разі появи перших симптомів ГРВІ працівник повинен невідкладно звернутися до свого сімейного лікаря, який оцінить його стан та визначить подальший план дій і лікування.

Нагадаємо, що на початку вересня було оновлено механізм надання допомоги пацієнту з підозрою на COVID-19. Новим алгоритмом передбачено, що при появі симптомів

COVID-19 у пацієнта сімейний лікар зобов'язаний діяти за затвердженим МОЗ алгоритмом та прийняти рішення про подальше лікування хворого. Сам же пацієнт повинен сповістити сімейного лікаря про симптоми телефоном, а не навідуватися в амбулаторію самостійно.

Першим етапом є звернення до свого сімейного лікаря. Після чого той проконсультує телефоном, вирішить, чи необхідна госпіталізація, та за необхідності приїде до пацієнта.

Далі можливий виклик мобільної бригади, що візьме у хворого зразки для тесту на коронавірус. Після отримання результатів тесту, у разі підтвердження COVID-19, передбачено надання медичної допомоги зараженому.

Зазначається, що у випадках, коли хвора людина не має свого сімейного лікаря (не підписувала декларацію з відповідним спеціалістом), можна звернутися за допомогою, зателефонувавши на обласну гарячу лінію з питань коронавірусу.

Повідомте своєму місцевому органу охорони здоров'я, що ви розробляєте план із надзвичайних ситуацій, і вимагайте участі (підтримки) від такого органу.

Розроблений план із надзвичайних ситуацій допоможе впоратись з іншими подібними ситуаціями, що стосуються захворюваності на COVID-19.

! Пам'ятайте: прості запобіжні заходи та планування можуть мати велике значення.

Щоб бути в курсі ситуації з поширенням коронавірусу, стежте за публікаціями ВООЗ та МОЗ щодо місць та ризиків поширення COVID-19.

9. ДІЇ РОБОТОДАВЦЯ У ВИПАДКАХ ІНФІКУВАННЯ КОРОНАВІРУСНОЮ ХВОРОБОЮ МЕДИЧНИХ ТА ІНШИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ВИКОНАННЯМ ПРОФЕСІЙНИХ ОBOB'ЯЗКІВ В УМОВАХ ПІДВИЩЕНОГО РИЗИКУ ЗАРАЖЕННЯ НА COVID-19

Лабораторно підтверджені випадки інфікування COVID-19 медичних працівників, що пов'язані з виконанням професійних обов'язків в умовах підвищеного ризику зараження на COVID-19 (надання медичної допомоги хворим на інфекційні хвороби, роботи з живими збудниками та в осередках інфекційних хвороб, дезінфекційні заходи тощо), **розслідуються як випадки гострого професійного захворювання і відносяться до нещасних випадків.**

Процедуру проведення розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань, у тому числі випадків гострого професійного захворювання та аварій на виробництві, визначено Порядком розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 337 (далі – Порядок).

У разі отримання інформації про гостре професійне захворювання (отруєння) від безпосереднього керівника робіт, повідомлення від закладу охорони здоров'я, заяви потерпілого, членів його сім'ї чи уповноваженої ним особи тощо **роботодавець зобов'язаний повідомити про цей факт** підприємствам (установам, організаціям), що визначені у пункті 8 Порядку.

Гостре професійне захворювання (отруєння) – це захворювання (або смерть), що виникло після однократного (протягом не більш як однієї робочої зміни) впливу на працівника шкідливих факторів фізичного, біологічного та хімічного характеру (у тому числі інфекційні, паразитарні, алергійні захворювання).

Діагноз гострого професійного захворювання (інтоксикації), що виникає на виробництві, встановлюється лікарем будь-якого лікувально-профілактичного закладу після обов'язкової консультації з профпатологом та лікарем з гігієни праці.

При гострих професійних захворюваннях інфекційного походження (вірусний гепатит, бруцельоз, сибірська виразка, кліщовий енцефаліт та ін.) діагноз встановлюється лікарем-інфекціоністом та профпатологом з урахуванням епідрозслідування.

Відповідно до вимог пункту 12 Порядку, у разі легкого перебігу хвороби розслідування поводить комісією підприємства.

Згідно з пунктом 13 Порядку до складу комісії входять: керівник (спеціаліст) служби охорони праці або посадова особа, на яку роботодавцем покладено виконання функцій з охорони праці (голова комісії); представник робочого органу Фонду соціального страхування; представник первинної організації профспілки (у разі її відсутності – уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці); лікар з гігієни праці територіального органу Держпраці (у разі настання гострого професійного захворювання (отруєння); інші представники підприємства (установи, організації), посадові особи органів Держпродспоживслужби, ДСНС (у разі потреби та за відповідним погодженням).

Пунктом 10 Порядку встановлено, що випадки гострих професійних захворювань, які призвели до тяжких чи смертельних наслідків, підлягають спеціальним розслідуванням.

Склад спеціальної комісії з розслідування визначений пунктами 15 та 16 Порядку.

Водночас слід зауважити, що на виконання абзацу другого пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 № 211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19» щодо своєчасного і повного проведення профілактичних і протиепідемічних заходів, у разі проведення спеціальних розслідувань нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, відповідно до Порядку, до закінчення карантину рекомендується:

- проводити розподіл обов'язків членів комісій з урахуванням обмеження контактного спілкування між членами комісії та особами, що можуть бути залучені до розслідування нещасного випадку, зокрема, делегувати представникам роботодавця виконання тих обов'язків комісії, визначених пунктом 33 Порядку, необхідність виконання яких передбачає перебування членів комісії на території суб'єкта господарювання;

- опитування свідків, зустріч з потерпілим, членами його сім'ї або уповноваженою ним (ними) особою, проводити обмеженим складом членів комісії (один-два), в разі необхідності засідання комісії проводити обмеженим складом з дотриманням вимоги щодо кворуму, та з використанням конференц-зв'язку й інших сучасних засобів зв'язку;

- виконувати інші обов'язки комісії, визначені пунктом 33 Порядку, та здійснювати документальне оформлення матеріалів розслідування з урахуванням обмежень, пов'язаних із запровадженням карантинних заходів.

За результатами розслідування комісією (спеціальною комісією) складаються та підписуються акти за формою Н-1, які затверджуються керівником підприємства або органу, що утворив комісію. У разі виявлення гострого професійного захворювання (отруєння), пов'язаного з виробництвом, крім акта за формою Н-1, складається також картка обліку професійного захворювання (отруєння) за формою П-5, форми яких наведено у Порядку.

5 січня 2021 року Кабінет Міністрів України спростив механізм отримання страхових виплат членами сімей медиків, які померли внаслідок інфікування COVID-19 під час виконання своїх професійних обов'язків, а також процедуру розслідування випадків смерті медичних працівників державних і комунальних закладів охорони здоров'я, що надають первинну, екстрену, а також в стаціонарних умовах вторинну (спеціалізовану) і третинну (високоспеціалізовану) медичну допомогу пацієнтам з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, внаслідок інфікування коронавірусом SARS-CoV-2, що настала під час дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України, та протягом 3 місяців з дати його відміни.

Відповідні зміни визначено у постанові Кабінету Міністрів України від 05.01.2021 №1 «Деякі питання розслідування випадків смерті окремих категорій медичних працівників», яка спрощує процедуру розслідування випадків смерті медичних працівників, які надають медичну допомогу пацієнтам з COVID-19. Відтепер розслідування проводитимуться комісією закладу охорони здоров'я, де працював медпрацівник, без залучення представників Держпраці та Фонду соціального страхування. Також скорочено строки проведення таких розслідувань – протягом 5 робочих днів з моменту утворення комісії замість 15.

З 1 вересня 2020 року запроваджено доплати усім медичним працівникам у розмірі: 3500 грн лікарям, 2500 грн середньому медперсоналу та 1250 грн молодшому медперсоналу. Медикам, які лікують хворих на COVID-19, виплачуються 300% надбавки до зарплати.

10. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ КАРАНТИНУ, САНІТАРНИХ ПРАВИЛ І НОРМ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ІНФЕКЦІЙНИМ ХВОРОБАМ

Протягом дії карантину, запровадженого Кабінетом Міністрів України (п. 1 постанови № 641), на територіях, де він діє, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування мають право встановлювати особливий порядок проведення профілактичних і протиепідемічних, зокрема дезінфекційних, та інших заходів. Підстава – стаття 30 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» від 06.04.2000 № 1645-III (далі – Закон № 1645).

Однак, спеціальним Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 17 березня 2020 року № 530-IX (із змінами, внесеними згідно із законами № 540-IX від 30.03.2020, № 553-IX від 13.04.2020, № 1071-IX від 04.12.2020) (далі – Закон № 530-IX) передбачено певний захист трудових прав працівників у разі порушення правил карантину, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм.

Щоб забезпечити належне виконання карантинних обмежень, Законом № 530-IX встановлено адміністративну відповідальність за порушення карантинних правил (внесено відповідні зміни у Кодекс України про адміністративні правопорушення (КпАП) – доповнено статтею 44³) та посилено кримінальну відповідальність.

Законом України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 06.11.2020 № 1000-IX було внесено **зміни до статей 219, 221, 222, 236, 255 КпАП, які визначають повноваження щодо складання протоколів та розгляду справ про адміністративне правопорушення.**

При цьому застосування штрафу на осіб за відсутності у них маски буде швидким: його накладатиме поліцейський, представник санітарно-епідеміологічної служби чи органів місцевого самоврядування одразу ж на місці, зокрема на осіб за маску на підборідді під час перебування у громадському місці. Але такі штрафи не застосовуватимуться до неповнолітніх, а також за неносіння маски на вулиці.

Адміністративна та кримінальна відповідальність за карантинні працеохоронні порушення

Адміністративна відповідальність (ст. 44³ Кодексу про адміністративні правопорушення)	
Суть порушення	Санкція
<p>частина перша статті 44³ КпАП</p> <p>Порушення правил щодо карантину людей, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб» № 1645, іншими актами законодавства, а також рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами</p>	<p>Штраф:</p> <ul style="list-style-type: none"> • на громадян – від 1000 до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (далі – НМДГ) (17 000—34 000 грн); • на посадових осіб – від 2000 до 10 000 НМДГ (34 000—170 000 грн)
<p>частина друга статті 44³ КпАП</p> <p>За перебування в громадських будинках, спорудах, громадському транспорті під час дії карантину без вдягнутих засобів індивідуального захисту, зокрема респіраторів або захисних масок, що закривають ніс та рот, у тому числі виготовлених самостійно</p>	<p>Штраф від 10 до 15 НМДГ (від 170 до 255 грн)</p>
Кримінальна відповідальність (ст. 325 Кримінального кодексу України)	
Суть порушення	Санкція
<p>Порушення правил і норм, установлених з метою запобігти епідемічним та іншим інфекційним хворобам, масовим неінфекційним захворюванням/отруєнням і боротися з ними, якщо такі дії спричинили або завідомо могли спричинити поширення цих захворювань</p>	<p>Штраф від 1000 до 3000 НМДГ (17 000—51 000 грн) або арешт на строк до шести місяців, або обмеження чи позбавлення волі на строк до трьох років</p>
<p>Якщо такі дії спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки</p> <p><i>Прим. Для того, щоб порушення було саме кримінальним, воно має спричинити поширення хвороби, або бути таким, що «завідомо могло спричинити поширення»</i></p>	<p>Позбавлення волі на строк від п'яти до восьми років</p>

Протоколи про правопорушення за статтею 44³ КпАП мають право складати уповноважені на те посадові особи таких органів:

- органи внутрішніх справ (Національної поліції);
- органи охорони здоров'я;
- посадові особи, уповноважені на те виконавчими комітетами (а в населених пунктах, де не створено виконавчих комітетів, – виконавчими органами, що виконують їхні повноваження) сільських, селищних, міських рад (ст. 255 КпАП).

11. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОСНОВНИХ ДІЙ ПРОФСПІЛОК ІЗ ЗАХИСТУ БЕЗПЕКИ І ЗДОРОВ'Я ПРАЦІВНИКІВ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ ТА ЗАПОБІГАННЯ ВИНИКНЕННЮ І ПОШИРЕННЮ КОРОНАВІРУСНОЇ ХВОРОБИ COVID-19

Звертаємо увагу на те що, у разі виявлення фактів недотримання роботодавцями основних вимог протиепідемічних заходів, незабезпечення працівників засобами індивідуального захисту, антисептичними та дезінфікуючими засобами **цей факт можна фіксувати, як виробничу ситуацію, небезпечну для життя чи здоров'я працівників** або для людей, які їх оточують.

Відповідно до статті 41 Закону України «Про охорону праці» **у разі загрози життю або здоров'ю** працівників професійні спілки **мають право вимагати від роботодавця негайного припинення робіт** на робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах та інших структурних підрозділах або на підприємствах чи виробництвах фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю, в цілому на період, необхідний для усунення загрози життю або здоров'ю працівників.

Крім того, необхідно **поінформувати працівника про його права**, зокрема, відповідно до статті 6 Закону України «Про охорону праці» він має право:

- відмовитись від дорученої роботи, якщо створилася виробнича ситуація, небезпечна для його життя чи здоров'я або для людей, які його оточують;
- за період простою з таких причин, передбачених частиною другою цієї статті, які виникли не з вини працівника, за ним зберігається середній заробіток;
- розірвати трудовий договір за власним бажанням, якщо роботодавець не виконує законодавства про охорону праці, не дотримується умов колективного договору з цих питань. У цьому разі працівникові виплачується вихідна допомога в розмірі, передбаченому колективним договором, але не менше тримісячного заробітку.

Також варто нагадати, що представники профспілок мають право вносити роботодавцям, державним органам управління і нагляду **подання** щодо усунення виявлених порушень з питань охорони праці й одержувати від них аргументовану відповідь.

У разі ігнорування роботодавцем вимог профспілок щодо усунення виявлених порушень та неналежного захисту працівників, представники профспілок можуть звертатися до:

- органів місцевого самоврядування
- голів міських комісій з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій;
- місцевих правоохоронних органів, які здійснюють державний контроль за дотриманням умов карантину й виконанням відповідних протиепідемічних заходів, та мають право складати відповідні протоколи про порушення і притягати винних осіб до відповідальності;
- санітарно-епідеміологічної служби;
- територіальних управлінь Держпраці для подальшого реагування.

12. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ ЩОДО COVID-19 (ЗА ІНФОРМАЦІЄЮ ВООЗ)

30 січня 2020 року ВООЗ оголошено надзвичайний стан у галузі охорони здоров'я міжнародного рівня у зв'язку із спалахом нової коронавірусної хвороби в провінції Хубей (Китай) та оскільки захворювання має високий ризик поширення на інші країни світу.

11 березня 2020 року ВООЗ оголосила, що **епідемія коронавірусу переросла у пандемію, тобто набула світового поширення.**

За інформацією ВООЗ, коронавірусна хвороба 2019 (COVID-19) – це інфекція дихальних шляхів, спричинена новим коронавірусом, який уперше було виявлено у Вухані (Китай), у грудні 2019 року.

Хоча в більшості людей із COVID-19 розвивається лише легка або неускладнена форми захворювання, приблизно 14% мають тяжку форму й потребують госпіталізації та кисневої підтримки, а 5% – переведення до відділення інтенсивної терапії. У важких випадках COVID-19 може ускладнюватися гострим респіраторним дистрес-синдромом (ГРДС), сепсисом і септичним шоком, поліорганною недостатністю, включаючи гостре ушкодження нирок і серця.

COVID-19

Зоонозна інфекція

Коронавірусну хворобу 2019 (COVID-19) викликає новий коронавірус (SARS-CoV-2, або вірус COVID-19), що генетично найбільш подібний до коронавірусу ТГРС (SARS).

Випадки

- Про перші випадки в Китаї було повідомлено **в грудні 2019 року**, SARS-CoV-2 було ідентифіковано на початку січня 2020 року.

- З того часу про випадки повідомили практично всі країни, і **30 січня ВООЗ оголосила пандемію та надзвичайну ситуацію в сфері громадського здоров'я міжнародного значення.**

- Останні епідеміологічні дані та показники кількості випадків доступні в доповідях ВООЗ щодо ситуації з COVID-19, які можна знайти за посиланням:

<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports>

- Останні технічні рекомендації можна знайти за посиланням:

<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance>

Передача

- Вірус COVID-19 – це зоонозний вірус, тобто він може передаватися між тваринами та людьми.

- Вірус COVID-19 поширюється між людьми переважно через вдихання респіраторних крапель від кашлю чи чхання, але також може передаватися через фоміти / у контактний спосіб.

- Внутрішньо лікарняна передача може відбуватися, якщо не застосовуються належні заходи з профілактики та контролю інфекції, включаючи використання засобів індивідуального захисту під час тісного контакту з інфікованими особами.

- Інкубаційний період в середньому становить приблизно 5–6 днів (діапазон: від 1 до 14 днів). Період інфекційності не визначено, але це може бути 24–48 годин до появи симптомів, при цьому високі рівні кількості вірусу виявляють у верхніх дихальних шляхах на

початку перебігу захворювання. Вірус продовжують виявляти в верхніх та нижніх дихальних шляхах за допомогою ПЛР протягом декількох днів після зникнення симптомів.

- Роль безсимптомної інфекції в передачі є незрозумілою, але про неї ідеться в звітах про випадки, та, як вважається, вона відповідала за меншу частину загальних випадків передачі людини від людини.

- Процедури з утворенням аерозолію становлять додатковий ризик у лікувальних установах, вимагаючи вищого рівня захисту органів дихання.

Клінічні ознаки

- Клінічні ознаки варіюються від слабо вираженої ГРІ до, в деяких випадках, ВГРІ з прогресуючою органною недостатністю, сепсисом (10–20%) та ГРДС (3–5%). Деякі країни повідомляють про загальний коефіцієнт летальності серед випадків (КЛВ) в межах 1–6%.

- Згідно з даними з Китаю, приблизно 80% людей матимуть легкий (40%) чи помірний (40%) перебіг захворювання й одужають. Захворювання помірного ступеня включатиме легку форму пневмонії.

- Тяжчі форми захворювання та вищі рівні КЛВ спостерігаються у людей старшого віку (старших за 60 років) та тих, хто має хронічні захворювання, при цьому клінічне погіршення стану відбувається приблизно на 7 день хвороби. Діти, як правило, мають легку форму захворювання.

- Найпоширеніші клінічні ознаки включають підвищення температури, кашель, нездужання та задишку.

- За результатами рентгенографії та КТ грудної клітки найчастіше повідомляють про такі ознаки, як двосторонні інфільтрати й ущільнення за типом матового скла, при цьому в аналізах крові часто спостерігається лімфопенія.

Лікування

- Специфічної вакцини або лікування проти COVID-19 поки ще немає, але клінічні дослідження тривають.

- Оптимізоване надання підтримуючої допомоги є основою лікування, при цьому додаткова киснева терапія потрібна до 20% інфікованих пацієнтів (тяжка форма захворювання).

- Основним завданням є раннє розпізнавання осіб, які мають тяжку форму захворювання (або піддаються її ризику), а також доступ до втручань, необхідних у критичних випадках.

- Важливі діагностика та лікування супутніх інфекцій (наприклад, респіраторних вірусних і вторинних бактеріальних інфекцій), а також тестування на предмет інших ендемічних захворювань, які можуть спричинити недиференційоване фебрильне захворювання, наприклад малярію.

- Виписують з лікарень, як правило, після клінічного одужання та двох негативних ПЛР-мазків, узятих з інтервалом > 24 годин.

Профілактика COVID-19

- Для всіх людей основними профілактичними заходами є **правильна техніка миття рук, гігієна дихання, соціальна дистанція й обмеження контакту з особами, що мають симптоми.**

- **У закладах охорони здоров'я необхідні посилені заходи профілактики та контролю інфекцій, включаючи відповідне використання засобів індивідуального захисту (халат, рукавички, медична маска, захист для очей), і додатковий захист від часток, присутніх у повітрі (N95/FFP2/3 за ПУА), при виконанні процедур з утворенням аерозолію.**

13. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ ЩОДО COVID-19 В УКРАЇНІ

30 січня 2020 року Всесвітньою організацією охорони здоров'я (далі – ВООЗ) оголошено надзвичайний стан в галузі охорони здоров'я міжнародного рівня у зв'язку із спалахом нової коронавірусної хвороби в провінції Хубей (Китай) та оскільки захворювання має високий ризик поширення на інші країни світу.

11 березня 2020 року Всесвітня організація охорони здоров'я оголосила, що **епідемія коронавірусу переросла в пандемію, тобто набула світового поширення.**

Того ж дня постановою Кабінету Міністрів України № 211 на підставі рішення Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 10 березня 2020 року з 12 березня 2020 року на усій території України введено карантин: на 3 тижні заборонено відвідування навчальних закладів та проведення масових заходів за участю понад 200 осіб.

Залежно від епідемічної ситуації в Україні, починаючи з 12 березня 2020 року карантин подовжено до 31 грудня 2020 року.

Встановлення та подовження карантину визначено постановами Кабінету Міністрів України:

– від 11 березня 2020 року № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої корона вірусом SARS-CoV-2» (*останні зміни згідно з постановою КМУ № 1100 від 11.11.2020*);

– від 20 травня 2020 року № 392 «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»;

– від 22 липня 2020 року № 641 «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої корона вірусом SARS-CoV-2» (*останні зміни згідно з постановою КМУ № 1198 від 02.12.2020*).

З 13 листопада 2020 року на всій території України діють карантинні обмеження, які відповідають помаранчевому рівню епідемічної небезпеки. На період 8–24 січня 2021 року вже чинний карантин було посилено. 25 січня Україна має повернутися до звичних обмежень, які триватимуть до 28 лютого 2021 року.

Такі рішення приймаються Урядом відповідно до статті 29 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, з урахуванням рішень Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 10 березня 2020 року та інших.

Для деяких регіонів України та м. Києва протоколами Постійної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій було встановлено додаткові, більш жорсткі умови карантину.

Поширення коронавірусної хвороби 2019 в Україні і дії Уряду

Березень 2020 року

3 березня 2020 року підтвердився **перший випадок хвороби** в Чернівецькій області.

3 березня 2020 року МОЗ України запустило інформаційний сайт про коронавірус, зібравши на ньому інформацію для громадян, яка має допомагати розібратись у ситуації та зменшити ризик захворювання.

10 березня до Центру громадського здоров'я України надійшли 40 повідомлень про підозру на COVID-19. Дослідження 36 зразків було завершено, 35 з них були негативними,

один – позитивним, 4 зразки ще досліджувалися. Того ж дня надійшло повідомлення про підтвердження проби, яку раніше було направлено до Лондона на верифікацію.

11 березня карантин в Україні запроваджено терміном до 3 квітня. Прийнято план боротьби з поширенням коронавірусної інфекції.

22 березня за добу було зафіксовано найбільшу на той час кількість заражень за день – 26. Тодішній очільник МОЗ Ілля Ємець закликав владу ввести режим надзвичайного стану в Україні. Випадки захворювання на COVID-19 виявлено в 13 областях та м. Києві.

25 березня 2020 року Уряд запровадив режим надзвичайної ситуації на всій території України на 30 днів, до 24 квітня 2020 року.

Протягом 2020 року залежно від динаміки захворювання на COVID-19 та стану епідемічної ситуації в Україні терміни карантину було неодноразово подовжено разом із заходами запобігання.

Квітень 2020 року

5 квітня загальна кількість випадків захворювання зросла до 1251, кількість померлих – до 32, кількість тих, що видужали – до 23.

6 квітня в Україні було введено нові обмежувальні карантинні заходи: заборона на відвідування парків і зон відпочинку, у громадських місцях – обов'язкове носіння масок, особам, старшим 60 років рекомендують залишатися вдома. В Україні стартувала телевізійна «Всеукраїнська школа онлайн».

Травень 2020 року

Кабмін продовжив карантин в Україні **до 11 травня без пом'якшення** (внесено зміни постановою КМУ від 22.04.2020 № 291) та представив 5-етапний план виходу країни з карантину.

3 11 травня було введено певні послаблення та подовжено карантин до 22 травня.

14 травня вперше за добу було виявлено менше випадків інфікування, ніж вилікувалося.

3 22 травня в усіх областях України запроваджено адаптивний карантин.

Червень 2020 року

3 1 червня в Україні розпочався третій етап ослаблення карантину: дозволено роботу спортивних та фітнес-залів, басейнів, відновлено міжобласне транспортне сполучення.

10 червня у 18 регіонах України з найменшими епідеміологічними показниками дозволили культурно-мистецькі акції з певними обмеженнями, зокрема, відвідування у масках (респіраторях) і відстань між стільцями 1,5 м.

Ключовим показником для послаблення було проголошено «інцидентність» (кількість нових випадків COVID-19 за останні 7 днів на 100000 населення), яка не повинна була перевищувати 12. Пізніше цей показник було скасовано. Станом на цей день було зафіксовано 28831 випадок інфікування і 525 випадків за останню добу.

17 червня, зважаючи на суттєве збільшення кількості хворих на COVID-19, Уряд вирішив продовжити адаптивний карантин в Україні до 31 липня 2020 року.

Також у випадку, якщо в регіоні завантаженість лікарняних ліжок перевищує 50%, кількість тестувань ПЛР та ІФА-методами становить менш ніж 24 на 100 тис. населення, або інцидентність перевищує допустиме значення на 8 і більше пунктів, то такий регіон вважається регіоном із значним поширенням хвороби, і місцева комісія ТЕБ та НС повинна посилити карантинні заходи.

Липень 2020 року

22 липня Кабінет Міністрів України ухвалив рішення про **продовження адаптивного карантину в Україні з 1 серпня до 31 серпня 2020 року**, змінивши методіку послаблення/посилення карантинних обмежень.

Прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 року № 641 «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2».

Серпень 2020 року

Із 1 серпня в Україні було змінено правила карантину: залежно від епідемічної ситуації в регіоні або окремих адміністративно-територіальних одиницях регіону встановлено зелений, жовтий, помаранчевий або червоний рівень епідемічної небезпеки поширення COVID-19 (далі – рівень епідемічної небезпеки).

Усі регіони було поділено на зелену, жовту, помаранчеву і червону зони.

У зеленій зоні передбачено роботу громадських закладів (1 людина на 5 м²), кінотеатри, заповнені на 50%, перевезення пасажирів лише на сидячих місцях. Жовта зона: заборона відвідування закладів соцзахисту, де є люди похилого віку. Помаранчева зона: заборонено роботу закладів розміщення (хостели, турбази тощо), окрім готелів, розважальних закладів та ресторанів вночі, планових госпіталізацій у лікарнях, спортзалів, приймання нових змін до дитячих таборів, обмеження масових заходів (1 людина на 20 м², не більше 100 людей). Червона зона: заборона громадського транспорту, закладів освіти, ТРЦ, кафе та ресторанів. Окрім того, потяги в червоній зоні зупиняються тільки для висадки пасажирів.

7 серпня був оновлений рекорд за кількістю нових випадків за попередню добу – 1453 та за кількістю добових летальних випадків – 33. Міністр охорони здоров'я Максим Степанов зазначив, що збільшилась кількість госпіталізацій та кількість виявлених випадків коронавірусу у дітей.

26 серпня карантин в Україні подовжується до 31 жовтня 2020 року, для єдиної державної системи цивільного захисту на всій території України режим надзвичайної ситуації подовжено до 31 жовтня 2020 року.

Також посилено обмежувальні заходи на території регіонів. Це пов'язано з різким зростанням кількості випадків коронавірусної хвороби.

У регіонах зеленої зони заборонили роботу розважальних закладів (дискотек, клубів), заборонено роботу з 24:00 до 7:00 закладів харчування, що проводять доставку замовлень та працюють на винос, заборонено концерти, окрім тих, що проводяться закладами культури.

Разом з тим, органам місцевого самоврядування надано право на доступ до даних електронного сервісу «Дій вдома» – для поточного контролю осіб, що підлягають самоізоляції або обсервації, та осіб, які порушили правила карантину.

28 серпня в країні зафіксовано 2481 новий випадок коронавірусу, що стало новим рекордом за час епідемії.

31 серпня два медики із Житомирської області захворіли повторно.

Адаптивний карантин продовжено до 31 жовтня, а кордон для іноземців для несуттєвих поїздок знову стане закритим з 29 серпня до 28 вересня 2020 року.

Вересень 2020 року

4 вересня в Україні зафіксовано 2723 нові випадки зараження коронавірусом – рекорд кількості нових хворих за добу.

24 вересня міністр охорони здоров'я України Максим Степанов повідомив про смерть другої дитини від COVID-19.

Жовтень 2020 року

Із 13 до 31 жовтня 2020 року Уряд продовжив адаптивний карантин в Україні.

Постановою Кабінету Міністрів України від 13 жовтня 2020 року № 956 внесено зміни до постанови від 22 липня 2020 року № 641.

Після 13 жовтня додатково посилюються обмежувальні заходи у регіонах із зеленим рівнем епідемічної небезпеки. У регіонах зеленого, жовтого та помаранчевого рівнів

дозволяється проведення спортивних заходів **без глядачів та за умови дотримання учасниками протиепідемічних заходів.**

Місцеві органи самоврядування отримують доступ до даних електронного сервісу «Дій вдома». Це необхідно, аби контролювати осіб, які підлягають самоізоляції чи обсервації, або порушують правила карантину.

Для Єдиної державної системи цивільного захисту по всій території України продовжується режим надзвичайної ситуації до 31 жовтня 2020 року.

Листопад 2020 року

6 листопада Верховна Рада України прийняла закон про штраф за неносіння маски у громадських спорудах і транспорті – від 170 до 255 грн.

6 листопада в Україні оновили карантинне зонування. Всі області опинилися в червоній і помаранчевій зонах, до зеленої не ввійшов жоден регіон. Відповідне рішення ухвалила Державна комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій на позачерговому засіданні 6 листопада.

Відповідні епідемічні рівні встановлюються **на 14 днів.**

По всій території України **не залишилося зелених і жовтих зон.**

13 листопада Уряд запровадив карантин вихідного дня до 30 листопада 2020 року. Також протиепідемічні обмеження, які стосувалися **помаранчевої зони карантину, відтепер діятимуть для всіх регіонів країни.**

17 листопада на пленарному засіданні Верховна Рада розглянула проєкт щодо пом'якшення карантинних обмежень у вихідні дні, що не набрав достатньої кількості голосів («за» були лише 149 нардепів).

23 листопада Національна академія наук України опублікувала дані щодо прогнозу розвитку епідемії та аналіз смертності, в яких констатовано надмірну смертність в Україні, що перевищує офіційну статистику померлих від COVID-19 у 3–4 рази.

29 листопада, за даними МОЗ та РНБО, в Україні підтверджено 722679 випадків зараження SARS-CoV-2: 12213 осіб померли, 339378 одужали.

Станом на 29 листопада 2020 року Україна посідала 17-те місце в світі (9-те в Європі) за кількістю зафіксованих випадків інфікування, а також 22-ге в світі (9-те в Європі) за кількістю померлих.

Кількість інфікованих на 1 млн населення складала 16566 осіб (61-ше місце в світі і 31-ше в Європі), а кількість померлих від COVID-19 на 1 млн населення становила 280 осіб (54-те місце в світі і 29-те в Європі).

Грудень 2020 року

2 грудня Кабінет Міністрів України скасував дію «карантину вихідного дня».

3 грудня Уряд продовжив адаптивний карантин в Україні до 31 грудня 2020 року.

Регіони позначено зеленим, жовтим, помаранчевим або червоним рівнем небезпеки поширення COVID-19, залежно від епідемічної ситуації. Маркувало регіони автоматизоване програмне забезпечення на основі алгоритмів і даних. Національна комісія ТЕБ та НС затверджувала дані.

8 грудня Національна академія наук України оприлюднила прогноз розвитку епідемії COVID-19 в Україні до 21 грудня 2020 року, підготовлений Робочою групою з математичного моделювання проблем, пов'язаних з епідемією коронавірусу SARS-CoV-2 в Україні (базова установа – Інститут проблем математичних машин і систем НАН України):

<http://www.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx>

9 грудня Уряд запровадив посилений карантин з 8 до 24 січня 2021 року включно та ухвалив постанову «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19».

25 січня Україна повернулася до звичних обмежень, які триватимуть до 28 лютого 2021 року.

14. ЗРАЗКИ НОРМАТИВНИХ АКТІВ, ЩО МАЮТЬ БУТИ РОЗРОБЛЕНІ І ДІЯТИ НА ПІДПРИЄМСТВІ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ ЗАХВОРЮВАННЮ ПРАЦІВНИКІВ НА COVID-19

**Зразок наказу про затвердження профілактичних заходів
для запобігання захворюванню на COVID-19 працівників підприємства**

Товариство з обмеженою відповідальністю «Промінь»

НАКАЗ

м. КИЇВ

№ _____

_____ (число, місяць, рік)

Про затвердження профілактичних заходів для запобігання захворюванню на COVID-19 працівників підприємства

Відповідно до Рекомендацій для роботодавців щодо запровадження запобіжних заходів поширення COVID-19 на робочих місцях, наданих Держпраці від 10.03.2020, та з урахуванням постанов КМУ «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» від 11.03.2020 № 211 та «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211» від 16.03.2020 № 215

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити «Профілактичні заходи для запобігання захворюванню на COVID-19 працівників підприємства» (далі – Профілактичні заходи).
2. Керівникам структурних підрозділів до 21.03.2020 визначити працівників, які бажають піти у відпустку (щорічну оплачувану або без збереження заробітної плати) або виконувати роботу дистанційно, та подати списки таких осіб до служби кадрів.
3. Службі кадрів до 22.03.2020 підготувати наказ про надання відпустки (щорічної оплачуваної або без збереження заробітної плати) та переведення на дистанційне виконання роботи працівників, які надали на це згоду.
4. Ознайомити з цим наказом усіх керівників структурних підрозділів під особистий підпис.
5. Контроль за виконанням Профілактичних заходів покласти на заступника керівника Шпеника В.І.

Директор

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

Із наказом ознайомлені:
Заступник керівника

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

**Зразок Плану профілактичних заходів
для запобігання захворюванню на COVID-19
працівників підприємства**

Додаток до наказу
Товариства з обмеженою
відповідальністю «Промінь»
від 19.03.2020 № 29

План профілактичних заходів
для запобігання захворюванню на COVID-19 працівників підприємства

№ з/п	Профілактичні заходи	Відповідальний за виконання	Строк виконання
1	Ізолювати працівників від впливу коронавірусної інфекції		
1.1	З урахуванням виробничої необхідності надати можливість працівникам на час карантину піти у відпустку без збереження зарплати або взяти щорічну оплачувану відпустку	Керівники структурних підрозділів	На період карантину
1.2	По змозі доручити працівникам виконувати роботу дистанційно ¹		
1.3	Із працівниками, які виконуватимуть роботу дистанційно, провести позаплановий інструктаж з охорони праці		
2	Забезпечити чистоту робочих місць працівників		
2.1	Придбати дезінфекційні засоби	Керівник служби постачання	21.03.2020
2.2	Забезпечити гігієнічну обробку робочих поверхонь: дверних ручок, столів, поруччя, обладнання, клавіатур комп'ютерів, телефонів тощо	Керівники структурних підрозділів	Щодня під час карантину
3	Забезпечити працівникам можливість мити та дезінфікувати руки		
3.1	Забезпечити умивальники мийними засобами	Керівники структурних підрозділів	Постійно
3.2	Установити диспенсери з дезінфекційними засобами біля робочих місць		22.03.2020
3.3	Заправляти або замінювати диспенсери з дезінфекційними засобами		Щодня
3.4	Розмістити на видних місцях постери (плакати), що рекламують миття рук		22.03.2020
4	Мінімізувати поширення вірусної інфекції		
4.1	Забезпечити регулярне провітрювання робочих приміщень	Керівники структурних підрозділів	Постійно
4.2	Забезпечити кожен структурний підрозділ масками чи респіраторами. Контролювати, щоб їх застосовували працівники, у яких нежить, кашель ²		22.03.2020
4.3	Установити спеціальні урни для утилізації одноразових масок, фільтрів для респіраторів		
4.4	Запровадити щоденний температурний скринінг працівників. негайно відправляти додому на самоізоляцію усіх працівників, які мають ознаки гострих респіраторних захворювань		

4.5	Підготувати пам'ятку щодо дотримання санітарно-епідеміологічних вимог під час карантину та розмістити її на видних місцях	Служба охорони праці	22.03.2020
5	Провести інструктажі, навчання та перевірку знань з питань охорони праці		
5.1	Інструктажі з охорони праці проводити індивідуально з кожним працівником, при цьому дотримуватися дистанції щонайменше 1 м	Керівники робіт	На період карантину
5.2	Забезпечити працівників, які підлягають спеціальному навчанню з питань охорони праці на підприємстві, необхідними посібниками та матеріалами відповідно до навчальних програм для їх самопідготовки	Служба охорони праці	
5.3	Перевірку знань із питань охорони праці після спеціального навчання має проводити комісія підприємства згідно з карантинними вимогами	Служба кадрів	
6	Подбати про працівників, яких направляють у відрядження		
6.1	Обмежити кількість відряджень з урахуванням актуальної інформації щодо переваг та ризиків, пов'язаних із відрядженням у той чи інший регіон ³	Керівники структурних підрозділів	На період карантину
6.2	Не направляти у відрядження працівників, які можуть піддаватися більш високому ризику інфікування та розвитку ускладнень, наприклад осіб літнього віку, працівників, які мають цукровий діабет, захворювання серця і легенів тощо, в регіони, де поширюється COVID-19		
6.3	Осіб, які їдуть у відрядження в регіони, де поширюється COVID-19: <ul style="list-style-type: none"> • поінформувати про профілактичні заходи, яких необхідно дотримуватися; • забезпечити невеликими пляшками (до 100 мл) дезінфекційних засобів для рук на основі спирту. Також їм слід надати пам'ятку щодо дотримання санітарно-епідеміологічних вимог під час карантину 		
6.4	Працівники, які повернулися з регіону, де поширюється COVID-19, повинні контролювати симптоми протягом 14 днів та вимірювати температуру тіла двічі на день	Працівники	На період карантину
7	Працівникам із температурою 37,3 °C рекомендувати залишатися вдома або дозволяти їм працювати дистанційно	Керівники структурних підрозділів	На період карантину

Примітки:

1. Умову про дистанційну, надомну роботу можна встановлювати у наказі, розпорядженні роботодавця без обов'язкового укладення у письмовій формі трудового договору про дистанційну, надомну роботу.

2. Забезпечуючи працівників відповідними ЗІЗ, слід пам'ятати про наступне:

- Хірургічні маски не захищають від зараження інфекційними хворобами. Вони не призначені для захисту від потрапляння збудників у дихальні шляхи, тобто не захищають від хвороб тих, хто їх надягає.

- Респіратори класу захисту FFP1 захист від вірусних інфекцій не гарантують. Зазвичай їх застосовують для захисту від нетоксичного пилу. Найефективніше захищають від інфекційних захворювань респіратори класу захисту FFP2 чи FFP3. Однак жодні респіратори й інші ЗІЗ не допоможуть від зараження вірусом, якщо людина не дотримуватиметься базових заходів гігієни.

3. Для підприємств, що займаються транспортними перевезеннями, виконують функції таксі: тримати вікна транспортного засобу відчиненими, робити регулярну вентиляцію салону, регулярно дезінфікувати поверхні транспортного засобу.

Зразок наказу «Про введення в дію Інструкції з охорони праці під час дистанційної (надомної) роботи в умовах карантину»

Товариство з обмеженою відповідальністю «Промінь»

НАКАЗ

м. КИЇВ

№ _____

_____
(число, місяць, рік)

Про введення в дію Інструкції з охорони праці під час дистанційної (надомної) роботи в умовах карантину

З огляду на те, що виконання дистанційної роботи не тягне за собою будь-яких обмежень обсягу трудових прав працівника, та з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 № 15,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити та ввести в дію з 24.03.2020 Інструкцію з охорони праці під час дистанційної (надомної) роботи в умовах карантину (далі – Інструкція).

2. Керівнику служби охорони праці Ляшенку О.О. забезпечити Інструкцією керівників структурних підрозділів.

3. Керівникам структурних підрозділів провести позаплановий інструктаж та видати під підпис Інструкцію всім працівникам, які працюють дистанційно (з дому).

Термін виконання – до 25.03.2020.

4. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника директора Богомолова А.Г.

Директор

_____
(підпис)

_____
(ініціали та прізвище)

Із наказом ознайомлені:

Керівник служби охорони праці

_____
(підпис)

_____
(ініціали та прізвище)

22.03.2020

(дата)

Заступник директора

_____
(підпис)

_____
(ініціали та прізвище)

**Зразок Інструкції з охорони праці
під час дистанційної (надомної) роботи в умовах карантину**

Товариство з обмеженою відповідальністю «Промінь»

ЗАТВЕРДЖЕНО
директор ТОВ «Промінь»
(посада керівника підприємства)

НАКАЗ

м. КИЇВ

№ _____

_____

(число, місяць, рік)

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 10
під час дистанційної (надомної) роботи в умовах карантину**

1. Загальні положення

1.1. Інструкція встановлює вимоги з охорони праці під час дистанційної (надомної) роботи в умовах карантину.

1.2. Вимоги цієї інструкції обов'язкові. Їх невиконання є порушенням трудової дисципліни, за яке застосовують заходи впливу відповідно до законодавства.

1.3. Виконувати надомну роботу лише за допомогою тих засобів та матеріалів для праці, які надав роботодавець.

1.4. Працівникам, які виконують дистанційну (надомну) роботу в умовах карантину, можна виходити з дому тільки за нагальної потреби – купити харчові продукти, ліки; вигуляти тварин тощо.

1.5. У закладах торгівлі застосовувати маски чи респіратори та захисні рукавички, дотримуватися дистанції щонайменше 1 м.

1.6. Небезпечний чинник на час карантину – коронавірус SARS-CoV-2. Він передається переважно контактним шляхом – потрапляє на слизові оболонки носа, очей та рота через руки чи інші предмети.

Пам'ятайте, що у повітрі вірус може жити до 3 годин, на гумових рукавичках та алюмінієвій поверхні – до 8 годин, на сталевій – до 48 годин, дерев'яній і скляній – до 4 діб, паперовій і пластиковій поверхнях – до 5 діб.

1.7. Уникати контакту з особами, які мають симптоми респіраторного захворювання.

1.8. Повернувшись додому, продезінфікувати мобільні засоби зв'язку, вимити руки з милом протягом не менше ніж 30 секунд або обробити їх антисептиком.

1.9. Проводити щоденний температурний скринінг.

1.10. У разі користування особистим транспортом дезінфікувати поверхню салону.

1.11. У разі робіт з виготовлення будь-якої продукції дотримуватися інструкції з охорони праці, що поширюється на цей вид робіт або вашу професію.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. У разі використання приладів з екранними пристроями незалежно від їхнього типу та моделі необхідно очистити їх від пилу й інших забруднень.

2.2. Оглянути робочий стіл та прибрати речі, що не стосуються виконуваної роботи.

2.3. Регулярно дезінфікувати робочі поверхні: дверні ручки, поруччя, столи тощо.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Не вживати їжу за робочим столом.

3.2. Не торкатися немитими руками очей, носа та рота, за потреби використовувати стерильні серветки.

3.3. Провітрювати приміщення щогодини не менш ніж 10 хвилин.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Відключити від електричної мережі екранні пристрої та продезінфікувати клавіатуру.

4.2. Вимити руки з милом протягом не менше ніж 30 секунд або обробити їх антисептиком.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. Якщо стався нещасний випадок, повідомити про це керівнику робіт та надалі виконувати його вказівки.

5.2. Якщо у вас сухий кашель або не дуже висока температура (тобто температура 37,3 °C і більше), проконсультуйтеся із сімейним лікарем. Залишайтеся вдома та самоізолюйтеся. Носіть маску й уникайте близького контакту (не ближче ніж 1,5 м) з членами сім'ї.

5.3. Якщо у вас температура понад 38 °C і ускладнене дихання, викличте швидку допомогу за телефоном «103».

Керівник структурного підрозділу

_____

(підпис)

_____

(ініціали та прізвище)

Погоджено:

Керівник
служби охорони праці підприємства

_____

(підпис)

_____

(ініціали та прізвище)

**Зразок Інструкції з охорони праці
для запобігання поширенню COVID-19
на робочих місцях в умовах карантину**

Товариство з обмеженою відповідальністю «Промінь»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ
директора ТОВ «Промінь»
(посада керівника підприємства)

_____ (число, місяць, рік)

№ _____

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ
для працівників _____ в умовах карантину
для запобігання поширенню COVID-19 на робочих місцях**

1. Загальні положення

1.1. Ця інструкція встановлює вимоги безпеки і гігієни праці в умовах карантину для запобігання поширенню COVID-19 на робочих місцях _____.

1.2. Вимоги цієї інструкції є обов'язковими і поширюються на працівників всіх структурних підрозділів _____.

1.3. Інструкція розроблена відповідно до вимог Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 13 квітня 2020 р. № 555-ІХ, постановами Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів» від 20 травня 2020 року № 392, а також законодавства про охорону праці, Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 № 9; Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 № 15; Загальних вимог стосовно забезпечення роботодавцями охорони праці працівників, затверджених наказом МНС від 25.01.2012 № 67.

1.4. У разі внесення змін до законодавства щодо захисту населення від інфекційних хвороб, або рішень Уряду щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) або послаблення карантинних обмежень, або рішення Комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій _____ міської Ради, яке приймається з урахуванням оцінки епідемічної ситуації у місті, деякі положення цієї інструкції мають бути переглянуті.

1.5. Працівники _____ проходять інструктаж за цією інструкцією після її затвердження розпорядженням ФПУ (первинний інструктаж) та протягом всього періоду карантину (повторний або цільовий інструктаж) у разі внесення змін до законодавства щодо захисту населення від інфекційних хвороб, або рішень Уряду щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) або послаблення карантинних обмежень, або рішення Комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій _____ міської Ради, яке приймається з урахуванням оцінки епідемічної ситуації у місті.

1.6. Працівники віком 60 років і більше відносяться до групи підвищеного ризику щодо наслідків захворювання на COVID-19 для їх здоров'я і життя. Розпорядженням (наказом) _____ їм встановлюються дистанційний режим роботи (надомна робота), обмежений протягом тижня вихід на робоче місце за графіком або скорочений робочий день (у разі необхідності та їх згодою). При цьому вони повинні дотримуватися карантинних умов, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм для надомної роботи, тримати зв'язок з безпосереднім керівником за допомогою засобів мобільного зв'язку (мобільний телефон, електронна пошта та інші способи зв'язку через мережу Інтернет), а також з групою « _____ » у вайбері.

1.7. Інформація про коронавірус SARS-CoV, небезпеки уражень організму цим шкідливим вірусом та продуктами його життєдіяльності

Назва вірусу	2019-nCoV (або SARS-CoV-2)
Назва хвороби	COVID-19
Шляхи передачі	Контактний, крапельний
Інкубаційний період	2–14 днів
Вакцина	Наразі не існує
Лікування	Симптоматичне
Симптоми	Гарячка, кашель, ускладнене дихання

Цей вірус передається контактним (переважно), а також повітряно-крапельним шляхом. Працівники можуть інфікуватися у таких випадках:

- через повітряно-крапельний шлях від хворого на COVID-19 або носія інфекції, стоячи на відстані 1 м від інфікованої особи (іншими словами, COVID-19 поширюється аналогічно грипу);
- торкаючись забруднених поверхонь чи предметів, а потім торкаючись очей, носа або рота.

Більшість осіб, які інфіковані COVID-19, відчують легкі симптоми хвороби, схожі на застуду, та з часом одужують. Однак перебіг хвороби може бути більш складним та супроводжуватися такими ускладненнями, як пневмонія. Такі хворі потребують термінової госпіталізації.

Слід пам'ятати, що у повітрі вірус може жити до 3 годин, на гумових рукавичках та алюмінієвій поверхні – до 8 годин, на сталевій – до 48 годин, дерев'яній і скляній – до 4 діб, паперовій і пластиковій поверхнях – до 5 діб.

1.8. З метою здійснення поточного контролю за станом здоров'я і самопочуттям працівників _____, дотриманням ними правил щодо карантину, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, визначених цією інструкцією, здійснюється щоденний моніторинг, зокрема за допомогою контрольних листів опитування працівників, форма якого додається.

Працівники, які перебувають на робочих місцях _____, повинні заповнювати відповідний контрольний лист кожного дня під час виходу на робоче місце та надсилати його електронною поштою безпосередньому керівнику та у відділ кадрів _____.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Проходьте обов'язковий щоденний температурний скринінг перед входом у приміщення _____ на посту служби охорони.

2.2. Обов'язково використовуйте захисні маски у приміщенні.

2.3. Дотримуйтесь дистанції між співробітниками, а також з іншими особами (клієнтами, відвідувачами тощо) не менше 1,5 м.

2.4. У разі використання приладів з екранними пристроями незалежно від їхнього типу та моделі необхідно очистити їх від пилу й інших забруднень та продезінфікувати. Продезінфікуйте також дверні ручки, поручні, столи, монітори, клавіатуру, телефони тощо.

2.5. Огляньте робочий стіл та приберіть речі, що не стосуються виконуваної роботи.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Дотримуйтесь загальних вимог безпеки під час роботи з ПК та іншою оргтехнікою.

3.2. Для захисту органів дихання, зменшення виділення біологічного матеріалу, який може містити збудник інфекційних хвороб з дихальних шляхів носіть маску чи респіратор. Використовуйте захисні маски за призначенням відповідно до їх захисних властивостей за інструкцією виробника. Також маска попереджує зайві доторки руками до обличчя.

3.3. Для захисту та гігієни кисті рук слід застосовувати рукавички: коли є передбачуваний безпосередній контакт під час роботи із потенційно забрудненим обладнанням і поверхнями, що використовуються іншими особами або загального використання (двері, ручки, кнопки ліфтів, столи, документи тощо).

3.4. Дотримуйтесь правил утилізації захисних масок, рукавичок та використаних серветок. Використані маски, рукавички і серветки не викидайте у сміттєві корзини на робочому місці. Помістіть їх у паперовий, або целофановий пакет і віднесіть та викиньте його у спеціально передбачений для цього закритий контейнер. Контейнери для утилізації використаних ЗІЗ розміщуються у спеціально відведених для цього місцях у Будинку профспілок (вбиральнях).

3.5. Протягом робочого дня регулярно мийте руки рідким милом не менше ніж 30 с.

3.6. Якщо немає можливості помити руки, їх потрібно обробити дезінфікуючими засобами (антисептиком) на основі 60–95% спирту, зокрема після виходу – входу у робочий кабінет, одягання-знямання захисних рукавичок, перед і після прийому їжі, втираючи достатню кількість у всю поверхню кисті рук до їх висихання. У разі помітного забруднення рук обов'язково мийте їх з милом.

3.7. Не торкайтеся немитими руками очей, носа та рота, за потреби слід використовувати стерильні серветки та антисептик.

3.8. Провітрюйте робоче приміщення кожні 2 години не менш ніж 10 хвилин. Під час провітрювання робочого приміщення не знаходьтеся на протягах.

3.9. Уникайте рукостискання – використовуйте інші засоби привітання.

3.10. У робочому приміщенні за допомогою одноразових серветок та дезінфекційних засобів регулярно обробляйте поверхні, яких часто торкаються, ручки дверей, спинки стільців, ручки на дверцятах холодильника, клавіатури, робочі столи, телефони та інші пристрої індивідуального та спільного користування.

3.11. Перед прийомом їжі ретельно вимийте руки з милом. Під час прийому їжі або напоїв користуйтеся індивідуальним або одноразовим посудом. Не споживайте сирих чи недостатньо термічно оброблених продуктів тваринного походження. Ретельно готуйте їжу, зокрема м'ясо і яйця. Зберігайте їжу у закритих ємкостях або ланчбоксах.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Відключити від електричної мережі екранні пристрої, та продезінфікувати клавіатуру.

4.2. Вимити руки з милом протягом не менше ніж 30 с або обробити їх антисептиком.

4.3. Повернувшись додому, продезінфікувати мобільні засоби зв'язку, вимити руки з милом протягом не менше ніж 30 с або обробити їх антисептиком.

5. Вимоги безпеки у надзвичайних ситуаціях в умовах підвищеного ризику поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)

5.1. У разі, якщо у вас сухий кашель або не дуже висока температура (не більше 38 °C), залишайтеся вдома, проконсультуйтеся із сімейним лікарем та самоізолюйтеся. Носіть маску й уникайте близького контакту (не ближче ніж 1,5 м) з членами сім'ї.

5.2. У разі, якщо у вас температура понад 38 °C і ускладнене дихання — викличте швидку допомогу за телефоном «103».

5.3. Співробітники, у яких після прибуття на роботу або протягом дня виявляються погіршення самопочуття, симптоми гострого респіраторного захворювання (кашель, підвищення температури тіла), мають бути негайно відправлені додому. Про свій стан вони негайно повідомляють безпосереднього керівника та сімейного лікаря і виконують його рекомендації, а при розвитку невідкладних станів (задишка, стійкий біль у грудній клітці) — необхідно звернутися за екстреною медичною допомогою за телефоном «103».

5.4. У разі контакту з працівником, у якого виявлено ознаки захворювання, необхідно провести дезінфекцію поверхонь, з якими контактували працівники з ознаками захворювання, за допомогою хлоровмісних або спиртовмісних засобів.

5.5. При переміщенні працівника з ознаками захворювання додому на самоізоляцію необхідно уникати громадського транспорту. Транспортувати таку особу можна на приватному транспортному засобі або на транспорті _____, при цьому рекомендується відкрити вікна.

5.6. Під час транспортування хворий працівник має перебувати у захисній масці, дотримуватись респіраторної гігієни й етикету кашлю та чхання, правил гігієни.

5.7. Особа, яка перевозить хворого, повинна використовувати засоби індивідуального захисту (респіратор, окуляри, рукавички).

5.8. Після доставки хворого додому на сомоізоляцію або у медичний заклад (у разі необхідності та за рекомендацією сімейного лікаря) приватним транспортом або транспортом _____ необхідно провести ретельну дезінфекцію відповідного транспортного засобу.

Керівник структурного підрозділу

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

Погоджено:

Керівник служби охорони
праці підприємства

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

Зразок Контрольного листа опитування

ОСНОВНІ ЗАХОДИ З БЕЗПЕКИ І ЗДОРОВ'Я НА РОБОТІ
(щоденний моніторинг стану здоров'я, дотримання правил і умов карантину
у період з _____ по _____ 2021 року,
санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм
для працівників _____, які знаходяться на робочих місцях _____)

Дата _____

Робоче місце: каб. № _____

1. Загальна інформація про працівника:

ПІБ	
Дата народження	
Вік (повних років)	
Стать (чол. чи жін.):	
Телефон роб.:	
Мобільний телефон:	
E-mail:	
Дата отримання під розпис Інструкції з охорони праці для працівників апарату ФПУ в умовах карантину для запобігання поширенню COVID-19 на робочих місцях	
Дата проведення інструктажу щодо дотримання відповідної Інструкції	

Питання для контрольного опитування
(вносяться відповіді, які відображають стан у конкретний робочий день в Будинку профспілок)

№	Зміст питання	так	ні	н/д	Примітки
1.	Чи належите Ви до групи підвищеного ризику щодо захворювання на COVID-19 (особи віком 60 +, з ослабленою імунною системою, із захворюваннями серця або легенів, діабетом, іншими хронічними захворюваннями, патологіями, після операційного періоду, вагітні працівниці або такі, що нещодавно народили дитину чи годують груддю)				
2.	Чи проходитье Ви обов'язковий щоденний температурний скринінг перед входом у приміщення Будинку профспілок на посту служби охорони				
3.	Чи були у Вас випадки погіршення самопочуття, підвищеної температури, ознак респіраторних чи інших захворювань протягом цього робочого дня				
4.	Чи використовуєте Ви захисні маски у приміщенні Будинку профспілок та при спілкуванні із спіробітниками або відвідувачами				
5.	Чи забезпечує Вас роботодавець захисними масками (із розрахунку не менш ніж 2 маски протягом робочого дня)				
6.	Чи забезпечує Вас роботодавець захисними рукавичками (із розрахунку не менш ніж 1 пара одноразових рукавичок протягом робочого дня)				
7.	Чи використовуєте Ви захисні маски за призначенням відповідно до їх захисних властивостей за інструкцією виробника та чи робите заміну маски через кожні 2–4 години після постійного використання та у разі зволоження				

8.	Чи дотримуєтесь Ви правил утилізації захисних масок, рукавичок та використаних серветок (спеціальний закритий сміттевий контейнер)				
9.	Чи є спеціальний закритий сміттевий контейнер для збирання та утилізації захисних масок, рукавичок та використаних серветок із відповідним надписом у вбиральнях Будинку профспілок				
10.	Чи регулярно і як часто Ви миєте руки з милом (щогодинно, або у разі забруднення, до і після прийому їжі, у разі торкання поверхонь спільного користування, зокрема перед та після нарад або відвідування інших кабінетів та приміщень тощо)				
11.	Чи достатньо мийних засобів для рук та одноразових рушників у вбиральнях Будинку профспілок				
12.	Чи регулярно і як часто (не менш ніж через кожні 2 години) Ви обробляєте поверхні у робочому приміщенні за допомогою одноразових серветок та дезінфекційних засобів (ручки дверей, поручні, спинки стільців, ручки на дверцятах холодильника, клавіатури, робочі столи, телефони та інші пристрої індивідуального та спільного користування)				
13.	Чи забезпечує Вас роботодавець дезінфекційними засобами або антисептиками, одноразовими серветками				
14.	Чи в достатньо дезінфекційних засобів Ви отримуєте				
15.	Чи провітрюєте Ви робоче приміщення кожні 2 години не менше ніж 10 хвилин				
16.	Чи дотримуйтесь Ви дистанції між співробітниками, а також іншими особами (клієнтами, відвідувачами тощо) не менше 1,5 м				
17.	Чи дотримуєтесь Ви норми перебування у приміщенні з розрахунку один працівник, відвідувач на 10 кв. м, і чи є у Вас така можливість та умови				
18.	Чи брали Ви участь у заходах, де були присутні від 3 до понад 10 осіб. Вкажіть у примітках, який саме захід це був і де				
19.	Як на Ваш погляд, чи дотримувались учасники масового заходу за участю від 3 до 10 осіб санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм				
20.	Чи брали Ви участь у заходах, де були присутні понад 10 осіб. Вкажіть у примітках, який саме захід це був і де				
	Чи можете Ви запропонувати і чи вважаєте за потрібне поставити інші питання для більш якісного й ефективного моніторингу стану здоров'я, дотримання правил і умов карантину у період з 25.05 по 22.06.2020, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм для працівників апарату ФПУ, які перебувають на робочих місцях у Будинку профспілок				
	<i>Тут буде розміщено запропоноване Вами ПИТАННЯ</i>				

**15. ЧЕК-ЛИСТ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ПРОФСПІЛКОВОГО КОНТРОЛЮ
ЗА НАЛЕЖНИМ ЗАХИСТОМ ЖИТТЯ І ЗДОРОВ'Я ПРАЦІВНИКІВ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПРОФІЛАКТИЧНИХ ТА
ПРОТИЕПІДЕМІЧНИХ ЗАХОДІВ ІЗ ЗАПОБІГАННЯ ВИНИКНЕННЮ І ПОШИРЕННЮ КОРОНАВІРУСНОЇ ХВОРОБИ COVID-19**

Підприємство: _____

Дата: _____

Робоче місце: _____

Склав: представник профспілки _____ « _____ » _____ 202__ року

№ з/п	Об'єкти контролю	Так	Ні	Не потребує застосування	Примітки
1.	Безпечна доставка працівників до підприємства				
	• організовано безпечну доставку працівників до робочих місць автотранспортом установи або підприємства (не більше 10 осіб)				
	• під час подорожі автотранспортні засоби щоденно забезпечуються засобами дезінфекції для рук водія та пасажирів				
	• усі пасажирів та водій забезпечені засобами захисту (масками, окулярами, рукавичками у разі необхідності)				
	• у пунктах посадки до автотранспорту проводиться щоденний замір температури та опитування про самопочуття				
	• автотранспортні засоби забезпечені необхідними аптечками домедичної допомоги з доукомплектацією необхідними протиепідемічними засобами				
	• щоденно проводиться дезінфекція транспортного засобу				
2.	Перед початком роботи				
2.1	• не допускається випадків скупчення людей (не більше 10 осіб)				
2.2	• на робочих місцях в одному приміщенні розміщено не більше 1 особи на 10 кв. м				
2.3	• під час переміщення по підприємству та під час безпосереднього виконання роботи забезпечено відстань між працівниками не менш ніж 1,5 м				
2.4	Запроваджено щоденну перевірку температури у працівників (у разі відсутності штатного медика, призначається відповідальна особа з документальною фіксацією результатів (36,6 °C – нормальна, більше 37–37,3 °C – працівники повинні залишатися вдома і самоізолюватися з консультацією сімейного лікаря, 38 °C і більше – невідкладно звернутись до сімейного лікаря або меддопомогою за контактною інформацією, або викликати швидку)				

3.	Загальні організаційні та інформаційні заходи				
3.1	На підприємстві розроблено план захисту від поширення коронавірусу відповідно до специфіки установи або підприємства, затверджений наказом та доведений до відома всіх працівників				
3.2	Інформування працівників про запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби COVID-19 відбувається на регулярній основі шляхом оповіщення, розміщення постерів, плакатів по всьому підприємству та в структурних підрозділах, об'яв тощо				
3.3	Визначено категорії працівників, які можуть перебувати в зоні підвищеного ризику інфікування (<i>працівники пенсійного віку, віком понад 40 років, люди з ослабленою імунною системою, із захворюваннями серця або легенів, діабетом, іншими хронічними недугами</i>). Вони максимально переведені на дистанційний режим роботи або для них запроваджено додаткові заходи безпеки (<i>посилений контроль їх стану протягом робочої зміни, додаткові перерви, скорочений робочий день, виконання більш легкої роботи тощо</i>)				
3.4	Розроблено Протокол дій у разі виявлення у працівника підвищеної температури, ознак респіраторних захворювань (нежитю, кашлю, утруднення дихання тощо), щодо організації безпечної доставки працівника до медичного закладу тощо				
3.5	На кожному робочому місці розміщено інформацію щодо алгоритму дій працівника у разі погіршення самопочуття, підвищення температури, ознак респіраторних захворювань (нежитю, кашлю, утруднення дихання тощо)				
3.6	Відбувається щоденне інформування працівників про поширення коронавірусу (за інформацією офіційного сайту Міністерства охорони здоров'я України (https://moz.gov.ua/koronavirus-2019-ncov) або Центру громадського здоров'я (https://www.phc.org.ua/) шляхом оповіщення, розміщення постерів, плакатів, об'яв тощо				
4.	Під час роботи або виробничого процесу				
4.1	Працівники забезпечені та правильно використовують засоби індивідуального захисту відповідно до вимог законодавства про охорону праці, та додатково засоби, передбачені в складі профілактичних та протиепідемічних заходів (<i>обираються за призначенням та специфікою виконуваної роботи</i>):				
	- захист голови (<i>відповідно до норм безпеки праці – каски, інші засоби гігієни – шапочки, хустинки тощо</i>)				
	- захист очей та обличчя (<i>окуляри, захисні щитки тощо</i>)				
	- захист органів дихання (<i>маски, респіратори тощо</i>)				
	- захист органів слуху (<i>вушні затички, навушники тощо</i>)				
	- захист рук (<i>одноразові рукавички, рукавиці тощо</i>)				
	- спецодяг (<i>костюми, халати, комбінезони, захисні костюми тощо</i>)				
	- захист ніг (<i>спецвзуття, бахіли тощо</i>)				

4.2	Для працівників регулярно проводяться інструктажі та тренінги щодо належного та безпечного використання засобів індивідуального захисту, термінів їх придатності та утилізації (з документальною фіксацією)				
5.	Порядок, чистота, миття рук та дезінфекція				
5.1	Робочі поверхні регулярно обробляються дезінфекційними засобами не менш ніж тричі за робочу зміну (наприклад, верстати, полицки та стелажі, столи, монітори, телефони, клавіатури тощо)				
5.2	Сміттєві контейнери Сміттєві контейнери не переповнені, одноразові засоби захисту правильно утилізуються в окремому закритому контейнері, забезпечено їх безконтактну утилізацію				
5.3	Підлога чиста, в належному безпечному стані для пересування людей та транспортування вантажів				
5.4	Прибирання робочих приміщень із засобами дезінфекції проводиться на регулярній основі (не менш ніж тричі за робочу зміну)				
5.5	Прибиральниць та інших працівників забезпечено засобами захисту та проінструктовано про заходи безпеки під час використання засобів дезінфекції				
6.	Миття та дезінфекція рук, а також інші санітарно-гігієнічні заходи				
	Санітарно-побутові приміщення в належному стані, відповідають санітарно-гігієнічним нормам:				
	- прибирання санітарно-побутових приміщень проводиться із засобами дезінфекції на регулярній основі (не менш ніж тричі за робочу зміну)				
	- диспенсери з дезінфекційними засобами розміщені в помітних місцях, прибиральнях та регулярно замінюються або наповнюються				
	- диспенсери з мийними засобами розміщені в прибиральнях та регулярно замінюються або наповнюються				
	- працівники, підрядники і замовники (споживачі) регулярно та ретельно мють руки				
7.	Чистота повітря Чистота повітря – на належному рівні, на робочих місцях немає пилу, волокон, газів, диму і біологічних подразників (у кількості не більш ніж 10% від визнаних шкідливими концентрацій (ПДК)).				
	Запроваджено чіткий режим провітрювання або кондиціонування повітря (не менш ніж через кожні 2 години) без створення протягів				
8.	Температурний режим та вологість повітря Температурний режим вважається належним, якщо температура повітря відповідає специфіці або виду роботи (легкі роботи – 21–25 °С, середні – 17–21 °С, важкі роботи 12–17 °С)				
	Вологість повітря належна				

9.	Проходи та проїзди Проходи належним чином розраховані, позначені, пішохідні доріжки відокремлені від транспортних. На шляхах їх переміщення немає жодних предметів. Транспортні проїзди чітко відокремлені, позначено шляхи пересування (для цього можуть бути використані фарба, огорожі та дорожні знаки)				
10.	Можливості для порятунку і надання першої допомоги				
10.1	Аптечки для надання домедичної допомоги укомплектовані, доступні, є позначення, де вони знаходяться на кожному робочому місці або кількох робочих місцях в одному робочому приміщенні				
10.2	Засоби порятунку і надання домедичної допомоги, а також інші аварійні засоби в наявності і в належному стані. Їх потреба визначається відповідно до процесу роботи та умов праці				
10.3.	Протипожежні засоби є в наявності, мають необхідні позначення, можуть бути легко використані, підходи до них вільні				
10.4	Шляхи евакуації Евакуаційні маршрути є вільними і мають чіткі позначення. Інформаційні знаки видимі з робочого місця, в тому числі при вимкненому світлі				
	Всього:				

$$\text{Індекс рівня безпеки та захисту працівників} = \frac{\text{пункти "так"}}{\text{пункти "так" + пункти "ні"}} \times 100\%$$

16. ЗРАЗКИ ЛИСТІВОК

ЛИСТІВКА «БЕЗПЕКА НА РОБОЧОМУ МІСЦІ (для запобігання захворюванню на COVID-19)»

1. Уникайте скупчення людей під час подорожі до роботи та на робочому місці

- За можливості не користуйтеся громадським транспортом.
- У разі перебування на зупинках громадського транспорту дотримуйтеся безпечної відстані між людьми не менше 1,5 м.
- У разі перебування у громадському транспорті використовуйте захисну маску, тримайтеся на відстані не менше 1 м від людей, особливо тих, які кашляють або чхають, користуйтеся антисептиком для рук на основі спирту та вологими серветками.
- Не відвідуйте масові заходи і не перебувайте в місцях скупчення людей (не більше 10 осіб, а на робочих місцях в одному приміщенні – одна особа на 10 кв. м).
- Під час переміщення підприємством та безпосередньо на робочому місці дотримуйтеся безпечної відстані між працівниками не менше 1,5 м.

2. Дотримуйтеся правил гігієни

- Уникайте рукоштовання, використовуйте інші безконтактні способи вітання.
- Уникайте тісного контакту з усіма, хто кашляє або має інші ознаки респіраторних захворювань.
- Кашляйте і чхайте в лікоть, або прикривайте ніс і рід тканиною, серветкою, захисною маскою, і в жодному разі – в долоні або повітря.
- Викидайте використані засоби в окремий контейнер для сміття, після чого ретельно мийте руки.
- Обробляйте руки антисептиком на основі спирту.
- Не торкайтесь свого обличчя, очей, носа і рота брудними руками, поки їх не помієте.

3. Часто мийте руки

- Регулярно і ретельно мийте руки з милом, принаймні не менше 20 секунд.
- Якщо немає можливості помити руки, їх потрібно обробити дезінфікуючими засобами на основі 60–95% спирту, втираючи в усю поверхню до їх висихання, або носити захисні рукавички.
- Мийте руки або обробляйте їх дезінфікуючими засобами щоразу, коли стикаєтесь із поверхнями. У разі помітного забруднення обов'язкове ретельне миття рук з милом.

4. Регулярно провітрюйте приміщення

- Робіть регулярні технічні перерви для провітрювання або вентиляції.
- Регулярно відкривайте вікна (бажано через кожні 2 хвилини, за можливості) або вмикайте кондиціонер, не допускаючи перебування на протягах.

5. Регулярно проводьте дезінфекцію предметів та поверхонь

- Потрібно щоденно, не рідше, ніж кожні 2 години дезінфікувати всі предмети і поверхні, до яких ви часто торкаєтесь.
- Регулярно протирайте дезінфекційними засобами дверні ручки, стільці, столи, монітори, телефони, клавіатури.
- Перед вибором і застосуванням дезінфекційних засобів уважно прочитайте інструкцію виробника про їх призначення та безпечне використання.
- Пам'ятайте про безпеку, коли стикаєтесь з поверхнями, та термін живучості коронавірусу на різних поверхнях!

6. Використовуйте захисні маски та інші засоби індивідуального захисту (ЗІЗ) за призначенням

- Використовуйте ЗІЗ відповідно до вимог законодавства про охорону праці та їх інструкції.
- Використовуйте ЗІЗ або інший одяг з довгими рукавами.
- Сховайте волосся під захисну шапочку, хустинку, не вдягайте каблучки, сережки, браслети.
- Користуйтеся засобами гігієни, захисними масками, респіраторами, окулярами, рукавичками з дотриманням рекомендацій щодо їх ступеня захисту, терміну придатності та належної утилізації.
- Замінюйте захисні маски залежно від ступеня їх захисту (через кожні 2 години, або у разі вологості, або в термін, зазначений в інструкції виробника).

7. Використовуйте тільки індивідуальні предмети під час прийому їжі та пиття

- У крамницях або буфетах підприємства купувати їжу можна тільки в упаковці.
Не споживайте сирих чи недостатньо термічно оброблених продуктів тваринного походження.
- Не користуйтеся посудом, чашками, рушниками та іншими предметами спільно чи одночасно з іншими людьми. Після використання цих предметів їх слід обробити мийними засобами та ізолювати в закритій тарі.
- Напої (вода, соки, молоко тощо) слід вживати у бутильованому або пакетованому вигляді. Не можна користуватися з однієї тари разом з іншими людьми.

8. Щодня стежте за станом свого здоров'я

- Двічі на день вимірюйте температуру тіла перед виходом на роботу та після повернення додому.
- Залишайтеся вдома у разі погіршення самопочуття та появи ознак респіраторних захворювань: підвищеної температури, нежитю, кашлю, утруднення дихання тощо.
- При перших проявах ознак респіраторних захворювань на робочому місці негайно повідомте своєму безпосередньому керівнику та сімейному лікарю.
- При температурі більше 37,3 °C необхідно самоізолюватися та проконсультуватися у сімейного лікаря.
- При температурі 38 °C і вище слід невідкладно звернутись до сімейного лікаря, або за медичною допомогою за контактною інформацією, або викликати швидку допомогу.
- Дотримуйтесь заходів захисту після повернення додому.

ЛИСТІВКА
«ЗНАЙ І ЗАХИЩАЙ СВОЇ ПРАВА НА БЕЗПЕЧНУ ПРАЦЮ
ПІД ЧАС КАРАНТИНУ ТА НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ
(для запобігання захворюванню на COVID-19)»

Вимагай від роботодавця:

- розробити та виконувати План профілактичних та протиепідемічних заходів щодо захисту працівників від коронавірусу;
- забезпечити працівників засобами гігієни, індивідуального та колективного захисту, зокрема захисними масками, рукавичками, дезінфікуючими засобами тощо;
- проводити навчання персоналу, тренінги щодо їх використання та терміну придатності та утилізації;
- проводити щоденний моніторинг стану здоров'я працівників;
- щоденно інформувати працівників про стан поширення коронавірусу у вашому регіоні та заходи щодо захисту працівників вашого підприємства.

! Пам'ятай: працівники не повинні нести жодних витрат для свого захисту від шкідливих факторів на робочих місцях та під час протиепідемічних заходів!

Повну відповідальність за своєчасним і достатнім проведенням профілактичних та протиепідемічних заходів на підприємствах, робочих місцях, забезпечення працівників засобами індивідуального захисту, антисептичними та дезінфікуючими засобами **несе безпосередньо роботодавець.**

Законодавством передбачено відповідальність:

– за порушення карантину:

- штраф для громадян від 17 тис. до 34 тис. грн;
- штраф для посадових осіб (роботодавця) від 34 тис. до 170 тис. грн.

– за порушення санітарних правил та норм щодо запобігання інфекційним захворюванням:

- штраф від 17 тис. до 51 тис. грн;
- арешт до 6 місяців;
- обмеження або позбавлення волі до 3 років;
- якщо дії спричинили загибель людей – позбавлення волі на 5–8 років.

Зверніть увагу! У разі виявлення фактів недотримання роботодавцем основних вимог протиепідемічних заходів, незабезпечення працівників засобами індивідуального захисту, антисептичними та дезінфікуючими засобами цей факт можна фіксувати як виробничу ситуацію, небезпечну для життя чи здоров'я працівників, або для людей, які їх оточують.

Ви **маєте право** (стаття 6 Закону України «Про охорону праці»):

- **відмовитися від дорученої роботи**, якщо утворилася виробнича ситуація, небезпечна для вашого життя чи здоров'я, або для людей, які вас оточують;
- **вимагати від роботодавця негайного припинення робіт** на робочих місцях на період, необхідний для усунення загрози життю чи здоров'ю працівників;
- **отримувати середній зарібок** за період простою внаслідок такої ситуації до її усунення;
- розірвати трудовий договір за власним бажанням, якщо роботодавець **не виконує законодавства про охорону праці, не дотримується умов колективного договору з цих питань.** У такому разі працівнику **виплачується вихідна допомога в розмірі, передбаченому колективним договором, але не менше 3-місячного заробітку.**

У разі бездіяльності роботодавця або ігнорування вимог працівників щодо їх захисту, недостатнього виконання профілактичних та протиепідемічних заходів **звертайтеся по допомогу до своєї профспілки!**

Профспілка знає, як тебе захистити!

17. КОРИСНІ КОНТАКТИ ТА ПОСИЛАННЯ

- **Всесвітня організація охорони здоров'я:** World Health Organization
- **Рекомендації ВООЗ** для громадськості та професійної спільноти: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>
- **Офіційний інформаційний портал Кабінету Міністрів України «Коронавірус в Україні»:** <https://covid19.gov.ua/>
Урядова гаряча лінія: 15-45
- **Міністерство охорони здоров'я України:** <https://moz.gov.ua/> та актуальна інформація і поради: <https://moz.gov.ua/koronavirus-2019-ncov>
Контакт-центр МОЗ з питань COVID-19: 0 800 60 20 19
- **Центр громадського здоров'я:** <https://www.phc.org.ua/>
Гаряча лінія ЦГЗ: 0 800 505 840

На сторінці Центру громадського здоров'я у Фейсбук розміщено тимчасові рекомендації **Центру з контролю й профілактики захворювань США** (Centers for Disease Control and Prevention (CDC) – **для підприємств і роботодавців щодо реагування на коронавірусну інфекцію COVID-19.**

- **Національна служба здоров'я:** <https://nszu.gov.ua/>
– Довідкова служба НСЗУ: 16-77
- **сторінка Держпраці:** <http://dsp.gov.ua/>
- Актуальна інформація:
  - Рекомендації для роботодавців щодо запровадження запобіжних заходів поширення COVID-19 на робочих місцях: [http://dsp.gov.ua/main-news/rekomendatsii-vooz-shchodo-zaprovadzhennia-zapobizhnykh-zakhodiv-rozpovsiudzhennia-covid-19-na-robochykh-mistsiakh-pratsivnykiv/;](http://dsp.gov.ua/main-news/rekomendatsii-vooz-shchodo-zaprovadzhennia-zapobizhnykh-zakhodiv-rozpovsiudzhennia-covid-19-na-robochykh-mistsiakh-pratsivnykiv/)
  - Права працівників під час оголошення карантинних заходів: [http://dsp.gov.ua/main-news/prava-pratsivnykiv-pid-chas-oholoshennia-karantynnykh-zakhodiv/;](http://dsp.gov.ua/main-news/prava-pratsivnykiv-pid-chas-oholoshennia-karantynnykh-zakhodiv/)
  - Роз'яснення щодо розслідування випадків ГРВІ (коронавірусної інфекції) COVID-19 у медичних та інших працівників, що пов'язані з виконанням професійних обов'язків в умовах підвищеного ризику зараження на COVID-19: <http://dsp.gov.ua/roz-iasnennia-shchodo-rozsliduvannia-vypadkiv-hrvi-koronavirusnoi-infektsii-covid-19-u-medychnykh-ta-inshykh-pratsivnykiv-shcho-pov-iazani-z-vykonanniam-profesiinykh-obov-iazkiv-v-umovakh-pidvyshcheno/>
  - Рекомендації Держпраці для роботодавців щодо проведення дезінфекційних заходів з метою недопущення поширення випадків COVID-19 на робочих місцях
  - Роз'яснення Держпраці: як роботодавцю організувати безпечні умови праці водіям під час карантину
- **МОП: «COVID-19: поради з безпеки і здоров'я на роботі – tips on OSH measures/COVID-19»:** https://www.ilo.org/budapest/what-we-do/projects/declared-work-ukraine/WCMS_744288/lang-en/index.htm

Тут ви знайдете поради щодо заходів з безпеки і здоров'я на роботі для запобігання поширенню COVID-19, які пристосовано до особливостей конкретних галузей або ж професій. Розроблено Міністерством праці Франції у співпраці з іншими органами. Перекладено на українську мову за підтримки Проекту ЄС – МОП «На шляху до безпечної, здорової та задекларованої праці в Україні».

– **COVID-19 і робота сезонних працівників:**

1. COVID-19 і робота в сільському господарстві
2. COVID-19 і робота в хлібній лавці
3. COVID-19 і ремонтні роботи
4. COVID-19 і робота з кінями
5. COVID-19 і торговельні точки
6. COVID-19 і драйв-кафе, магазини

7. COVID-19 і городництво (теплиці, відкритий ґрунт)
8. COVID-19 і АЗС
9. COVID-19 і готелі – робота адміністратора
10. COVID-19 і готелі – робота покоївки
11. COVID-19 і громадське харчування, страви на винос
12. COVID-19 і робота на касі
13. COVID-19 і робота водія-експедитора
14. COVID-19 і роздрібна торгівля
15. COVID-19 і СТО
16. COVID-19 і служба охорони
17. COVID-19 і тваринництво
18. COVID-19 і бойня
19. COVID-19 і сільгоспроботи
20. COVID-19 і сантехнічні роботи
21. COVID-19 і технічне обслуговування
22. COVID-19 і салон хімічистки
23. COVID-19 і вивезення сміття
24. COVID-19 і кол-центр
25. COVID-19 і парки, зелені зони
26. COVID-19 і ритуальна служба

Відео

Як захиститися від коронавірусу:

https://www.youtube.com/watch?time_continue=34&v=EmMD0qkUFPs&feature=emb_logo

Про коронавірус:

https://www.youtube.com/watch?time_continue=45&v=2NOzH9dopyl&feature=emb_logo

Що наразі відомо про COVID-19:

<https://www.youtube.com/watch?v=t6CzOWfHgY>

https://public.tableau.com/profile/publicviz#!/vizhome/monitor_15841091301660/sheet0

<https://racurs.ua/ua/n135223-ukrزالiznycya-poverne-povnu-vartist-kvytkiv-na-skasovani-cherez-koronavirus-mijnarodni-potyagy.html>

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб»
- Закон України «Про охорону праці»
- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» № 530-IX від 17.03.2020 (із змінами, внесеними згідно із законами № 540-IX від 30.03.2020 та № 553-IX від 13.04.2020)
- Закон України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» № 1000-IX від 06.11.2020
  - Кодекс України про адміністративні правопорушення (ст. 443)
  - Кримінальний кодекс України (ст. 325)
  - Постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 року № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (Офіційний вісник України, 2020 р., № 23, ст. 896, № 30, ст. 1061) та від 20 травня 2020 року № 392 «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (Офіційний вісник України, 2020 р., № 43, ст. 1394, № 52, ст. 1626)
  - Постанова Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 року № 641 «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (із змінами);
  - Рішення Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій
  - Рішення регіональних постійних комісій з питань ТЕБ і НС місцевих державних адміністрацій та міських рад
  - Рекомендації МОП, ВООЗ, МОЗ, Головного санітарного лікаря України, Центру громадського здоров'я, Держпраці та ін.
  - Рекомендації ВООЗ для громадськості та професійної спільноти: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>
  - Заява МОП «Про кризу COVID-19 і колективну відповідь нації» https://www.ilo.org/actemp/publications/WCMS_745254/lang--en/index.htm
  - Офіційний інформаційний портал Кабінету Міністрів України «Коронавірус в Україні»: <https://covid19.gov.ua/>
  - Основні дані про коронавірус за інформацією МОЗ України: <https://moz.gov.ua/koronavirus-2019-ncov>
  - Постанови та розпорядження Головного санітарного лікаря України COVID 19. Офіційні документи і рекомендації: <https://moz.gov.ua/golovnij-derzhavnij-sanitarnij-likar-ukraini>.
  - Бюро МОП з питань діяльності організацій роботодавців: «Шестиетапний план забезпечення безперервної діяльності малих та середніх підприємств (МСП) в умовах кризи, пов'язаної з COVID-19»: <https://fpsu.org.ua/images/images/2020/May/260520>
  - Розпорядження керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації у місті Києві «Про внесення змін до розпорядження керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації регіонального рівня, яка відноситься до категорії «Медико-біологічні НС» код 20713 «Надзвичайна ситуація, пов'язана з епідемічним спалахом небезпечних інфекційних хвороб» від 23 травня 2020 року № 47» від 01.07.2020 № 62: https://kyivcity.gov.ua/likarni_ta_medytsyna/zdatni_zupiniti_400608/rozporyadzhennya_kerivnik_a_robit_z_likvidatsi_naslidkiv_nadzvichayno_situatsi/
  - Державна служба України з питань праці: «Рекомендації для роботодавців щодо запровадження запобіжних заходів розповсюдження COVID-19 на робочих місцях»:

<https://dsp.gov.ua/main-news/rekomendatsii-vooz-shchodo-zaprovdzhennia-zapobizhnykh-zakhodiv-rozповsiudzhenia-covid-19-na-robochykh-mistsiakh-pratsivnykh>

- Рекомендації Держпраці для роботодавців щодо проведення дезінфекційних заходів з метою недопущення поширення випадків COVID-19 на робочих місцях:

<http://dsp.gov.ua/rekomendatsii-dlia-robotodavtsiv-shchodo-provedennia-dezinfektsiinykh-zakhodiv-z-metoiu-nedopushchennia-poshyrennia-vypadkiv-cov1d-19-na-robochykh-mistsiakh>

- МОП: «COVID-19: поради з безпеки і здоров'я на роботі – tips on OSH measures/COVID-19»: https://www.ilo.org/budapest/what-we-do/projects/declared-work-ukraine/WCMS_744288/lang-en/index.htm

- МОП: Контрольний перелік заходів для будівельної галузі в умовах COVID-19: https://www.ilo.org/global/topics/safety-and-health-at-work/resources-library/publications/WCMS_765692/lang--en/index.htm

- Інформація та рекомендації Центру громадського здоров'я щодо забезпечення працівників засобами індивідуального захисту, їх використання і утилізації: <https://www.phc.org.ua/>

- Наказ МОЗ України від 02.04.2020 № 768 «Про затвердження Переліку посад медичних та інших працівників, що безпосередньо зайняті у ліквідації епідемії та здійсненні заходів із запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19»

- Перелік посад медичних та інших працівників, що безпосередньо зайняті у ліквідації епідемії та здійсненні заходів із запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та лікуванні пацієнтів із випадками гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, затверджений наказом МОЗ України від 15.07.2020 № 1604

- Наказ МОЗ України від 11.11.2020 № 2593 «Про затвердження Змін до Порядку надання первинної медичної допомоги та Інструкції про порядок видачі документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність громадян»

- Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 337 (із змінами, внесеними постановою КМУ від 05.01.2021 № 1)

- Постанова Кабінету Міністрів України від 05.01.2021 № 1 «Деякі питання розслідування випадків смерті окремих категорій медичних працівників»

- Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23 вересня 1999 року № 1105-XIV (у редакції від 01.01.2021)

- Постанова Кабінету Міністрів України від 13 травня 2020 року № 394 «Про внесення змін до Переліку професійних захворювань, затвердженого постановою КМУ від 8 листопада 2000 р. № 1662»

- Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання надання страхових виплат у разі захворювання або смерті медичних працівників у зв'язку з інфікуванням гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2» від 17 червня 2020 року № 498

- Постанова Кабінету Міністрів України від 09.12.2020 № 1211 «Про внесення змін до Порядку здійснення страхових виплат у разі захворювання або смерті медичних працівників у зв'язку з інфікуванням гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, та визначення їх розмірів»

- Фонд соціального страхування України: «Виплата допомоги з тимчасової непрацездатності, страхові виплати медичним працівникам у разі захворювання медпрацівників або їх смерті у зв'язку з інфікуванням гострою респіраторною хворобою COVID-19, проходження реабілітації працюючих за кошти Фонду у разі ускладнень від COVID-19»: <http://www.fssu.gov.ua>

- Контакти гарячих ліній у розрізі регіонів Фонду соціального страхування України для консультації застрахованих осіб:

<http://www.fssu.gov.ua/fse/control/main/uk/publish/article/968493>